БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 157 (18.335). • Пайшанба, 1982 йил 8 июль • Баҳоси 3 тийин.

ЭНГ МУҲИМ ҚУРИЛИШЛАР

Коммунистик партия халқ олдига мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида кенг кўламли вазифаларни қўйиб, уларни амалга оширишда қурувчилар зиммасига анча катта масъулият юклади. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми маъқуллаган Озиқ-овқат программаси қишлоқда аграр-саноат комплексининг ҳамма тармоқларида капитал қурилишнинг кенг программасини ҳам ўз ичига олади. [illegible]

[illegible] паш — буларнинг ҳаммаси белгиланган муддатлардан ўзиб кетишга ёрдам беради.

Аммо умуман олганда бу тармоқда планлар тўлиқ бажарилмаётир. Ефремов химия заводида, Ровно трактор эҳтиёт қисмлари заводида, Шушенское сут-консерва комбинатида ва бошқа кўп объектларда иш пайсалга солинмоқда. Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, Қурилиш министрликлари ва Қишлоқ хўжалик министрлигининг бўлинмалари колхоз ва совхозлар яқинидаги кичик корхоналар учун йиғма бинолар қурилишини шу пайтгача йўлга қўймаган. Аҳволни кескин суратда яхшилаш керак.

Юксак меҳнат унумдорлигига эришиш учун мусобақани кенг авж олдириш, бу мусобақанинг яхши пировард натижаларини қўлга киритишга ёрдам беришига эришиш — қурилишлар ва буюртмачи корхоналар партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг бевосита бурчидир. Қурилишларда партия ва касаба союз штабларини, муваққат партия группалари ва партия ташкилотларини тузиш одатда катта самара беради. Бригада хўжалик ҳисобини, Белоруссиядаги, Саратов ва Одесса областларидаги қишлоқ қурилишлари илғор коллективларининг тажрибасини зўр ғайрат билан кенг ёйиш керак. Ана шу коллективлар ишлаб чиқариш ва меҳнатнинг илғор формаларини — вахта методини, иш вақтини жамлаб ҳисобга олиш усулини муваффақиятли суратда қўлланмоқдалар.

Қурилишни бошқаришни такомиллаштириш — энг муҳим вазифаларнинг биридир. Куч-ғайратни асосий йўналишларга тўплаш, маблағлар, моддий ва меҳнат ресурсларининг сочиб юборилишига йўл қўймаслик муҳимдир. Баъзи қишлоқларда турли лойиҳа институтларининг кичик филиаллари ҳеч қандай асос бўлмаган ҳолда вужудга келтирилаётганлигини, колхозлараро ва давлат пудратчи ташкилотларида қурилиш индустриясининг базалари ягона планга риоя қилинмай кўпайтирилаётганлигини анализ кўрсатиб турибди. Аграр-саноат комплексини бошқарувчи махсус органлар вужудга келтирилиши муносабати билан қишлоқларда хўжалик усули билан қурилиш ишларини ҳам шунга мувофиқ ташкил этиш лозим.

Бу проблемаларни муваффақиятли ҳал этиш учун хўжалик юритишнинг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг маълум қарорида кўзда тутилган мукаммалроқ методларини дарҳол жорий этиш зарур. Капитал қурилиш ишлари планлари ҳозирча кечиктириб тузилмоқда ва пудратчи ташкилотларнинг қувватлари билан ҳамиша ҳам мутаносиб олиб борилмоқда, деб бўлмайди. СССР Госснаби қурилишларни лойиҳалар ва сметаларда белгиланадиган талаб-эҳтиёжга мувофиқ таъминлаш йўлига ўтказишни тезлатиши керак. Пудратчиларнинг фаолиятини назорат қилибгина қолмай, капитал қурилиш ишларини пул билан таъминлашдаги нуқсонлар учун жавоб бериш ҳам банк муассасаларининг бурчидир.

Иккинчи квартал тамом бўлди, иншоотларни ишга тушириш арафасида турибмиз. Аграр-саноат комплекси иншоотларини тезроқ қуриш тўғрисида ғамхўрликни кучайтириш, иш сифатини қунт билан ошириш — шу куннинг талабидир. Қурувчилар СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга, КПСС XXVI съездининг қарорларини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишлари керак.

(«ПРАВДА»нинг 7 июлдаги бош мақоласи).

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети бир қанча министрликлар корхоналари ҳамда ташкилотлари меҳнат коллективларининг АҚШ маъмурияти қилган камситувчилик ҳаракатларига қарамай, Уренгой—Помари — Ужгород магистрал газопроводини ўз вақтида ишга туширишни таъминлаш борасидаги ватанпарварлик ташаббусини маъқулладилар.

Мазкур газопроводни илгари қабул қилинган қарорларга мувофиқ барпо этишни таъминлайдиган тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилинди. Ички истеъмолчиларга газ беш йиллик планда белгиланган ҳажмларда етказиб берилади, экспорт учун газ эса тузилган шартномаларга мувофиқ, яъни 1984 йилдан бошлаб етказиб берилади.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари — ҳаётга!

СССР 60

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ВАЪДАГА ВАФО

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси Машкура Қодирова коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрли номини рекорд миқдорда маҳсулот ишлаб чиқариш билан тасдиқлади. У партия комитетига йўллаган меҳнат рапортида ўн биринчи беш йиллик тўрт йили планини бажарганлигини маълум қилди.

Коммунист М. Қодирова «Бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажарайлик!» деган шиор остида ўтказилаётган мусобақага корхонада биринчи бўлиб қўшилди. Профессионал маҳорат, нормадаги икки машина ўрнига бешта тўқиш машинасида ишлашга ўтиш унга кунлик меҳнат унумини икки баравардан зиёд ошириш имконини берди. Тайёрланган бутун маҳсулот биринчи сортга қабул қилинди.

М. Қодированинг Львовдаги «Луч» трикотаж бирлашмасининг илғор тўқувчиси Галина Павлик билан мусобақалашганлиги юксак кўрсаткичларга эришишда муҳим омил бўлди. Ҳар икки тўқувчи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор вахтада туриб, ана шу шонли санани энг юқори иш унумига эришиш билан нишонлашга қарор қилишди.

БИНОКОРЛАР ТОРТИҒИ

Қишлоқ қурувчилари Тошлоқ районидаги Охунбобоев номли колхозга 180 ўринли болалар комплексини топширдилар. Бу ерда болалар учун барча қулайликлар мавжуд: бассейн, ўйин майдончалари, ёруғ ва кенг ётоқхоналар, ўйин хоналари бор. Махсус курсларни тамомлаб чиққан ёш тарбиячилар болалар билан машғулотлар олиб борадилар.

Фарғона районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли колхоз учун қурилган 120 ўринли янги болалар боғчаси ҳам фойдаланишга топширилди. Комсомол районидаги «Москва» колхозида ва Сирдарё районидаги Ильич номли колхозда, Боёвут районидаги «Коммунизм» совхозида ҳам янги болалар боғчалари қуриб битказилди. Қишлоқ қурувчилари мактабгача тарбия болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш ярим йиллик топшириғини муддатидан илгари бажардилар. Совхозларнинг буюртмаси билан 30 дан ортиқ болалар комплекси барпо этилди.

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

6 июлда Женевада стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларида СССР ва АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди. (ТАСС).

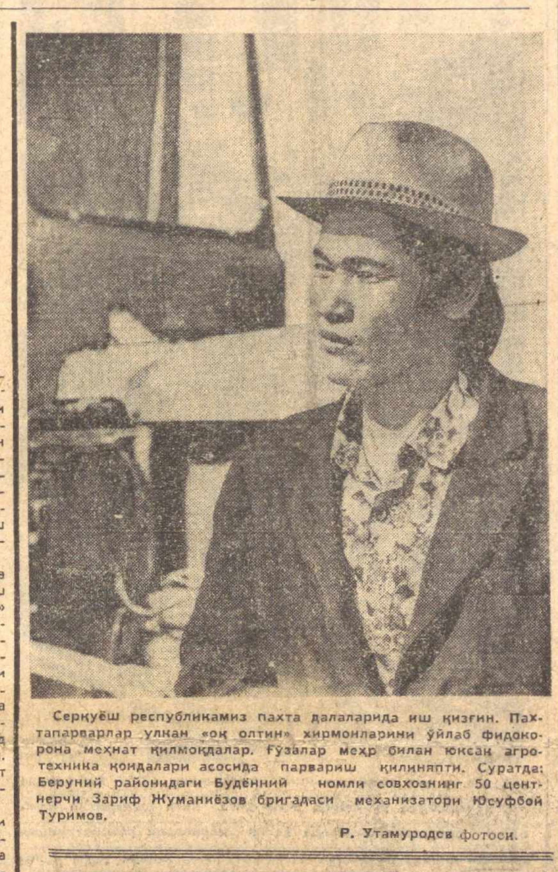

Серқуёш республикамиз пахта далаларида иш қизғин. Пахтапарварлар улкан «оқ олтин» хирмонларини ўйлаб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ғўзалар меҳр билан юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилиняпти. Суратда: Беруний районидаги Будённий номли совхознинг 50 центнерчи Зариф Жуманиёзов бригадаси механизатори Юсуфбой Туримов.

Р. Утамуродов фотоси.

В. И. ЛЕНИН. МАТБУОТ ҲАҚИДА

«В. И. Ленин матбуот ҳақида» номли китобнинг учинчи, тўлдирилган нашри босмадан чиқди. Китобда тўпланган мақолалар, хатлар ва бошқа ҳужжатлар улуғ йўлбошчи революцион курашнинг турли босқичларида матбуотнинг ролига қандай юксак баҳо берганлигини, революцион ҳаракатда матбуотнинг аҳамияти ўсганлиги ва ўзгарганлигини, пролетариат диктатураси ва СССРда социалистик жамият қуриш даврида у журналистикани қандай бошқарганлигини кўриш имконини беради. Лениннинг журналистикага оид ғоят бой мероси оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг кундалик фаолиятида ишончли раҳнамо таълимотдир.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

НАМАНГАН, 7 июль. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Наманган область Советининг бугун бўлиб ўтган биринчи сессиясида КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладида баён этилган кўрсатмаларни бажариш соҳасида область маҳаллий Советларининг вазифалари муҳокама этилди.

Ташкилий масала кўриб чиқилди. М. Обидшоев халқ депутатлари Наманган область Совети ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди.

Юксак сифат ва самарадорлик — ўн беш ташаббускор шиори

МУШТАРАК ИШ

Бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан ҳам ортиқ ҳажмда иш бажариш ташаббуси билан чиққан республикамизнинг ишлаб чиқариш илғорларига сўз беришда давом этамиз. Бугун «Совет Ўзбекистони»нинг ташаббускорлар минбарида — Тошкентдаги «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари Виктор Васильевич БОЧКОВ:

— Жонажон Коммунистик партиямизнинг тарихий XXVI съезди бўлиб ўтган унутилмас кунлардан бери бир йилдан ортиқроқ вақт ўтди. КПССнинг олий анжумани ишчилар синфини, барча меҳнаткашларни ўн биринчи беш йилликни она-Ватан бахт-саодати йўлидаги зарбдор меҳнат билан нишонлашга даъват этди. Ишлаб чиқариш коллективлари бунга жавобан самарадорлик ва сифатни ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, бригада пудратини жорий қилиш, тежамкорликни авж олдириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. **«Социалистик мусобақа — омманинг ижодидир,** — дея таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев съездда. — **Ўзининг моҳияти эътибори билан у одамларнинг юксак онглилигига ва ташаббускорлигига асосланган. Худди ана шу ташаббускорлик ишлаб чиқариш резервларини топишга ва уларни ҳаракатга келтиришга... ёрдам беради».** Қадрдонимиз Леонид Ильичнинг ушбу илҳомбахш сўзлари нақадар ҳаққоний эканлигини турмуш амалда исботлаб турибди. Шуниси қувончлики, ўн биринчи беш йилликнинг ҳар бир куни омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги жўш урганлигидан, белгиланган марраларга шараф билан эришишга, партия қарорларига зарбдор меҳнат билан жавоб беришга бўлган астойдил интилишдан далолат бермоқда. Янги-янги ватанпарварлик ҳаракатларининг дунёга келганлиги фикримизнинг ёрқин исботидир. Ана шундай ташаббуслар билан чиқаётган кишилар сафида борлигимдан, ўз шахсий улушим билан умумхалқ ишига конкрет ҳисса қўшаётганлигимдан беҳад фахрланаман. Мен серқуёш республикамизнинг ўн беш нафар ишлаб чиқариш илғори сафида туриб, ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик маррани забт этиш мажбуриятини олдим. Бизнинг бу интилишимизни, эзгу ниятимизни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қизғин қўллаб-қувватлади.

Арслон изидан, йигит сўзидан қайтмас деганлар. Партия, Ватан, эл-юрт олдида сўз берганингдан кейин уни бажармаслик уят. Шуни мамнуният билан маълум қиламанки, куни кеча бирлашмамиз маъмуриятига, партия комитетига шахсий уч йиллик план топшириғимни бажарганлигим тўғрисида ғалаба рапорти топширдим. Энди менинг меҳнат календаримда 1984 йил бошланди.

Мен баъзи кишилардан бизнинг берган ваъдамизга, уни бажаришимизга шубҳа аралаш гапларни эшитиб қоламан. Бир воқеа эсимда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюросидан қайтганимда олдимга цехимиз бошлиғи Л. Иоффе келди.

— Виктор, биз сенга ишонамиз. Буёғи ғайратингга боғлиқ, — деганди у.

Бошлиғимизнинг сўзлари мени ўйлантириб қўйди. Чунки, унинг гумонсираётгани аниқ эди. Ўзимга ўзим, ишни бировларнинг фикри эмас, сен бажарасан, бардам бўл, дедим.

Мақтаниш эмас-у, тушкунликка берилган пайтларимда, хаёлни йиғиб, ўзимни ўнглаб олишга ўрганганман. Бундай лаҳзаларда қандайдир ички куч менга мадад беради. Қийинчиликларни енгиш учун киши аввало ўзидаги тушкунликни бартараф этиши зарур. Бунинг учун ишонч бўлиши керак. Тўғриси, ана шу ишонч менинг мададкорим, қанот бағишловчи куч-қувватдир.

Йигирма бир йилдирки, токарлик касбини улуғлаб келяпман. Тошкентга кўчиб келганимизга ҳам ўн бир йил бўляпти. Унгача «Киргизнефть» бошқармасида, «Бухаранефтегаз» бирлашмасида ишладим. Киши сидқидилдан ҳалол меҳнат қилса, ҳамма жойда иззат-икром топаркан. Мен «Подъёмник» бирлашмасида тез орада ўзимга яраша ҳурмат-эътибор қозондим. Заводимизнинг биринчи механика цехида илғорлар кўп эди. Ўн йиллик стажга эга бўлсаму, улардан орқада қолсам уят, деган андиша мени тезроқ янги коллективга сингиб кетишга, пешқадамлар сафидан жой олишга ундарди. Икки-уч йил деганда уларга етиб олдим ва аста-секин ўзиб кета бошладим. Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажардим. Ўтган ўнинчи беш йиллик нормасини ҳам барвақт — уч ярим йилда адо этишга эришдим. Яна бир ҳаракат қилсам, беш йил ичида ўн йиллик топшириқни уринлатиш мумкин экан-ку, деган қатъий ишонч ана ўшанда туғилган эди.

Хўш, ютуғимизни таъминлаётган омиллар нималардан иборат? Аввало шуни айтиш керакки, 1-механика цехи корхонамизнинг энг катта ва юзлаб қийин жараёнлар бажариладиган цехларидан саналади. Цехимизда 120 нафардан зиёд ишчи меҳнат қилади. Улар осма электр кранлар учун юзлаб хилма-хил деталлар тайёрлашади. Бу деталлар шакли ва ишлатилиши жиҳатидан турли-тумандир. Масалан, ўтган май ойида салкам 1500 хилга яқин деталларни тайёрладик. Уларнинг айримлари бир неча грамм келса, бошқалари бир неча килограмм оғирликда. Бир кун ёки икки кун бир хил деталга қайта ишлов берсанг, омадим келди деявер. Аслида эса шундай бўлавермайди. Смена давомида турли шаклдаги буюмларни ишлаш учун берилган буюртмага қараб, дастгоҳларни икки-уч қайталаб созлашга тўғри келади. Бунинг учун эса кўплаб қимматбаҳо вақтлар бекорга сарф бўлади. Кўтариш-транспорт механизмлари ясовчи бизнинг тармоқ шароитида энг тажрибали дастгоҳчи ҳам гоҳ-гоҳида топшириқларни бажаришда қийналиб қолади. Лекин планни уринлатиш керак. Акс ҳолда механизм ёки осма кранлар бутланмасдан қолиши, натижада у истеъмолчиларга жўнатилмаслиги мумкин.

Шунинг учун нима қилиш лозим? Мен ўз тажрибамда қуйидаги хулосага келганман. Агар токарь ишни эплайман деса, биринчидан, қайта ишланаётган металлни қирқиш назариясини пухта эгаллаб олган бўлиши лозим. Негаки, у ёки бу қирқиш асбобидан қандай фойдаланишни, ўз иш жойини оқилона ташкил этиш йўлларини билмасдан туриб, ҳеч нарсага эриша олмайди. Иккинчидан, ана шу назарий билимларини амалда қўллана билиши, меҳнатнинг энг мақбул усуллари ва йўлларини қидириши ҳамда ундан фойдалана олиши зарур.

Шахсан мен мазкур қоидаларга қатъий риоя этиб, қўш дастгоҳда: винт қирқиш ва револьвер станокларида ишлайман. Бири ҳаракатланаётганда иккинчиси тўхтаб турмайди. Маълум шаклдаги биринчи деталь винт қирқиш дастгоҳида қайта ишланса, иккинчи хилини револьвер станогига ўрнатиб қўйган бўламан. Металл қирқишда тезкорлик усулини ўзлаштириб олиш учун бошқа тадбирларни ҳам кўриш зарур. Мен бунда жадал ишлаш имконини берадиган асбоб-ускуналарнинг олдимда тайёр туришини назарда тутмоқдаман.

Фан-техника тараққиёти жадал суръатлар билан ривожланаётган ҳозирги даврда киши, албатта, ўқиши, ўз устида тинимсиз ишлаши керак, акс ҳолда у ҳаётдан орқада қолиб кетади. Чунки, кечаги рекордлар бугун нормага айланаётган экан, ҳар қандай ишчи минг тажрибали бўлмасин, у топшириқларнинг уддасидан чиқаолмаслиги ҳақиқатга яқин бўлиб қолади. Мен шуни назарда тутиб, Москвадаги станоксозлик техникумини сиртдан битириб чиқдим. Техникумда олган билимларим менга катта ёрдам бераётганини амалда кўриб-билиб турибман.

Биз, ташаббускорлар бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан зиёд шахсий нормани бажариш мажбуриятини олганимизда, издошларимиз кўпаяди деб, умид қилган эдик. Дарҳақиқат, янглишмабмиз. Биргина корхонамизнинг ўзида беш киши сафимизни тўлдиришди. Рауф Ҳамидов, Юрий Байков, Пётр Стартников, шогирдим Виктор Магачёв, Иван Николаевлар марра сари олға боришяпти. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатида коммунизм бинокорлари муштарак ишнинг бир бўлагини кўриб, меҳнатга виждонан, омилкорлик билан ёндашяптилар. Леонид Ильич Брежнев таъкидлаганидек, **социалистик мусобақада «ижтимоий бурчни англаш, меҳнатда қаҳрамонлик ва фидокорлик намуналари юзага келади».**

ПРОПАГАНДИСТНИНГ ЭҲТИРОСЛИ СЎЗИ

БУТУНИТТИФОҚ «БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ VIII СЪЕЗДИ

Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг 7 июль куни Катта Кремль саройида ўз ишини тамомлаган VIII съезди Ленин партиясининг эҳтиросли сўзини халққа етказиш, партиянинг сиёсатини моддий кучга, амалий ишларга айлантиришга актив ёрдам беришдек олижаноб вазифа учун юксак жавобгарликни ҳис этиш руҳида ўтди.

Партия XXVI съездининг материалларини, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини пропаганда қилишни такомиллаштириш, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун меҳнат коллективларини сафарбар қилиш масалалари съезднинг диққат марказида турди.

«Билим» жамиятининг ташкилотлари социализм ғалабаларининг тарихий моҳияти ва кўламларини совет кишилари онгига сингдиришлари, тузумимизнинг инсонпарварлик табиатини, социализмнинг капитализмга нисбатан афзаллигини сабот-матонат билан очиқ кўрсатиб беришлари лозим эканлиги таъкидлаб ўтилди. Империалистик кучларнинг ҳаракатлари натижасида халқаро вазият кескинлашган бир шароитда КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсий фаолиятини, СССРнинг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш юзасидан ўртоқ Л. И. Брежнев докладларида илгари сурилган янги таклифларини пропаганда қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир.

Докладларни муҳокама қилишда Туркманистон ССР «Билим» жамияти правлениесининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. Г. Бобоев, СССР маориф министри М. А. Прокофьев, СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари, СССР халқ артисти Т. Н. Хренников, Литва ССР «Билим» жамияти правлениесининг раиси, республика Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг академик-секретари В. Ю. Нюнка, СССР Ташқи ишлар министрлиги дипломатик академиясининг ректори С. Л. Тихвинский, «Ленполиграфмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Ф. Захаров ва бошқа делегатлар қатнашдилар.

Съездни чет эллик меҳмонлар — Георгий Кирков номидаги илмий билимларни тарқатиш жамияти Болгария республика кенгаши раиси Н. Стефанов, ВХР илмий билимлар тарқатиш жамияти раисининг ўринбосари Г. Шоош, ВСР илмий-техника билимлари тарқатиш жамиятининг раиси Ле Кхак, ГДР «Урания» жамиятининг президенти Э. Лейбниц, Куба Компартияси Марказий Комитети революцион ориентация бўлимининг масъул ходими Роберто Тараско Вильчес, МХР илмий билимлар тарқатиш жамияти правлениесининг раиси Ц. Пунцагноров, ПХР илмий ва сиёсий билимлар тарқатиш жамиятининг раиси Я. Гурский РСР маданият ва социалистик тарбия кенгаши оммавий-маданий иш бошқармасининг директори Г. Константин, ЮСФРдаги Никола Тесла номли илмий билимлар тарқатиш жамиятининг раиси А. Васильевич, ЧССР Социалистик академиясининг раиси В. Румл табрикладилар.

Съезднинг якунловчи мажлисида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. И. Марчук, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Е. М. Тяжельников, В. Ф. Шауро иштирок этдилар.

Академик Н. Г. Басов якунловчи нутқ сўзлади. Съезд Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг фаолиятини бир овоздан маъқуллади. Ревизия комиссиясининг ҳисоботи тасдиқланди, ҳисобот доклади юзасидан қарор қабул қилинди.

Жамият правлениеси ва ревизия комиссиясининг янги состави сайланди. Академик Н. Г. Басов правление раиси, иқтисод фанлари доктори А. С. Довба ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Съезд баёнот қабул қилди. Бу баёнотда Исроилнинг бевосита АҚШнинг мадади билан амалга ошираётган Ливандаги ваҳшиёна агрессиясига қарши ғазаб билан норозилик, қонли қирғинни тўхтатиш тўғрисида қатъий талаб изҳор этилган.

Съезд жамият уставига киритиладиган ўзгартишларни тасдиқлади.

Съезд делегатлари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома қабул қилдилар. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми колхоз ишлаб чиқаришини ривожлантиришда кўп йил самарали ишлаганлиги ва туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан Самарқанд область Ургут районидаги «Москва» колхозининг раиси ўртоқ Аброр **Тўрақуловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»** фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитети область партия архивининг мудири ўртоқ Евдокия Алексеевна **Кузнецовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми аҳолига кино хизмати кўрсатиш соҳасида план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Қашқадарё область Қарши район кинотеатрлар ва киноустановкалар дирекциясига қарашли С. Раҳимов номли кинотеатрнинг киномеханиги ўртоқ Ҳасан **Тўйчиевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мева-сабзавот хўжалиги системасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли Москва райони вино заводининг директори ўртоқ Зоя Димитриевна **Десятовани** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий **ёрлиғи билан мукофотлади.**

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДАН

КПСС XXVI съезди халқ фаровонлигини оширишнинг кенг программасини ишлаб чиқди. Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўла таъминлаш вазифасини биринчи ўринга қўйди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ташаббуси билан бу вазифани ҳал қилиш учун махсус программа — СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ишлаб чиқилди. Районимиз меҳнаткашлари ҳам бу жанговар программани чин дилдан қўллаб-қувватлаб, уни муваффақиятли амалга ошириш учун [illegible] киришдилар. Шуни фахр билан айтиш керакки, [illegible] 445 килограмм, чўчқалар 104—105 килограммгача етказилиб гўштга топширилмоқда. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут миқдори [illegible] 2580 килограммни ташкил этди. «Москва» совхози, «Коммунизм», «Ўзбекистон», Калинин номли, Свердлов номли колхозларнинг чорвадорлари [illegible].

Районимизда чорва [illegible] 1980 йилга нисбатан [illegible] 1981 йилда эса [illegible]. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумидаги [illegible] асосида районимиз меҳнаткашлари барча ишни қайта ташкил этиш бўйича жанговар тадбирлар ишлаб чиқмоқдалар.

Район партия ташкилоти ва меҳнаткашлари чорвачиликни рентабелли соҳага айлантиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар. Шунга кўра хўжаликларимиз [illegible] ўз зиммаларига [illegible] мажбуриятлар олдилар. Бу йил давлатга 2,3 минг тонна гўшт, 6,8 минг тонна сут, 1,3 миллион дона тухум сотиш учун астойдил кураш олиб борилаётир. Гўштга топшириладиган молларнинг ўртача тирик вазнини 450 килограммга, қўйларнинг вазнини 48 килограммга, чўчқаларни эса 110 килограммга етказиш, ҳар бир сигирдан камида 2800 килограммдан сут соғиб олишни таъминлаш учун ҳаракат қилинмоқда. Шу билан бирга [illegible] ҳам янада кенгайтириш асосий мақсад қилиб қўйилди.

Чорвачилик фермаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, замонавий чорва комплексларини қуриш кенг авж олдирилмоқда. Киров номли колхоз территориясида 3 минг бош чўчқага мўлжалланган колхозлараро чўчқачилик комплекси барпо этилди. Зотли моллар сонини кўпайтириш мақсадида Ҳамза номли колхозда 400 бош бузоқ боқиладиган бино қуриб битказилди. [illegible] озуқа цехлари [illegible] эга бўлади.

Озиқ-овқат программасида алоҳида таъкидланганидек, ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Район хўжаликларидаги деярли барча [illegible] 300 та чўчқа [illegible] товуқ боқилмоқда. Беш йиллик охиригача ёрдамчи хўжаликларда гўшт, сут, тухум етиштириш икки баравар кўпайтирилади. Район матлубот жамияти қошида ташкил этилган ёрдамчи хўжаликда гўшт етиштириш айниқса йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Бу ерда бўрдоқига боқиладиган қорамоллар 450—500 килограммга етказилиб гўштга топширилмоқда.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва чорва туёқ сонини ошириб боришнинг асосий омилларидан бири озуқа базасини мустаҳкамлашдир. Ҳозир Ҳамза номли, Киров номли колхозлар территориясидан ўтадиган узунлиги 20 километр бўлган канал қурилмоқда. Бу канал битказилгач, Лухкўл массивидан минг гектар ер ўзлаштирилиб экин экилади. Свердлов машина канали яна давом эттирилиб, Варахша, Мохонкўл массивларида 10 минг гектар янги майдонлар ўзлаштирилади. Бу майдонларга жавдар, сули, арпа, рапс, перко ва маккажўхори сингари озуқабоп экинлар экилади, улардан мўлкўл ҳосил олишга эришилади.

Бу йил экин майдонлари бир ярим баравар кўпайтирилади. 30 минг тонна силос, 1700 тонна витаминли ўт талқони тайёрланади. 1985 йил охирига бориб маккажўхори экин майдонлари 4100 гектарга етказилади. Ҳар гектар ердан 100 центнерга етказиб маккажўхори дони, 500 центнердан силосбоп кўкпоя оламиз.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумида қабул қилинган тарихий қарорлар асосида ишлаб чиққан қўшимча тадбирларимизда беш йиллик охирига бориб район бўйича гўшт етиштириш 7,5 минг тоннага, сут 25,8 минг тоннага, тухум 8 миллион 200 минг донага, қорамоллар сони 26 минг бошга, соғин сигирлар 12 минг бошга етказилиши планлаштирилган. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутни камида 3 минг килограммга, гўштга топшириладиган молнинг тирик вазнини 500 килограммга етказамиз.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган районимизнинг азамат чорвадорлари дастлабки муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Давлатга қоракўл тери, пилла сотиш планлари ошириб бажарилди. Гўшт, тухум сотиш қизғин давом этмоқда. Районимиз меҳнаткашлари пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари ҳамда чорвачиликни интенсив ривожлантира бориб зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун билим ва тажрибаларини, куч ва ғайратларини аямайдилар.

У. НУРУЛЛАЕВ,
Бухоро область, Свердлов район партия комитетининг биринчи секретари.

Тошкент сут комбинатининг коллективи СССР Озиқ-овқат программасидан руҳланиб, зиммасига янги оширилган мажбурият олди. Шу мақсадда ҳозир корхонада реконструкция ишлари олиб борилмоқда. Эски ускуналар юқори унумли янгилари билан алмаштирилмоқда.

Суратларда: (юқоридан) 1. Корхона оператори Мария Низамова тозалаш-пастеризация аппаратини ишга тайёрламоқда. 2. Сутларни қадоқлаш цехи. Яқинда бу ерда янги типдаги бешта серунум автомат ўрнатилди. 3. Бош технолог Евгения Долга тайёр маҳсулотлар сифатини текширмоқда.

В. Сироткин фотолари.

МАМЛАКАТ ОЗИҚ-ОВҚАТ КОНВЕЙЕРИНИНГ ФАН-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ

ҲОСИЛ ҚЎРИҚЧИСИ

Мамлакат Озиқ-овқат программаси қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини, шу жумладан сабзавотчиликни интенсив ривожлантиришни тақозо этади. Республикамизда бошқа сабзавот-полиз экинлари қатори помидор майдонлари йил сайин кенгайиб бормоқда. Бу ҳол, табиийки, уларнинг зараркунанда ва касалликларига, бегона ўтларга қарши курашни кучайтиришни талаб қилмоқда.

Ўзбекистон сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтида помидор кўчатлари ўтказиш вақтида бегона ўтларга қарши трефлан ва прегард гербицидларини турли дозаларда синаб кўришди. Гербицидлар экишдан аввал, шунингдек, парвариш чоғида ҳам солинди. Олимлар гектарига 0,5 килограммдан гербицид солингани маъқул деган хулосага келишди.

Гербицид сепилган майдонда уч-тўрт ойгача бир йиллик бегона ўтлар кўринмади. Бу тадбир ўтоқ қилишга кетадиган меҳнат сарфини қисқартди, ҳосилдорликни гектар бошига 64 центнерга оширди. Дастлабки ҳисобларга қараганда, шундай гербицидлар ишлатиш гектаридан ўртача 415 сўмдан иқтисодий самара беради.

АНОРЗОРДА АГРЕГАТ

Кузда анор кўмишдек серташвиш иш бўлмаса керак. Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг механизация бўлимида анор буталарини ётқизиб, устига тупроқ бостириш учун техник воситалар яратиш юзасидан илмий изланиш олиб борилди. Намуна йўсинида яратилган шундай машина бирлашманинг Сурхондарё областидаги Бандихон тажриба хўжалигида синаб кўрилганида жуда яхши самара берди. Шундан кейин олимларнинг ҳисоб-китоблари асосида «Узбексельмаш» бирлашмасида машинанинг саноат тажриба нусхаси яратилиб, давлат синовидан ўтказилди ва кўплаб ишлаб чиқариш учун тавсия этилди.

Машина соҳибкорларнинг бебаҳо кўмакчиси бўлиб қолиши турган гап. Уни бир киши бемалол бошқара олади. Битта агрегат билан бир сменада беш гектардан ортиқ анорзорга ишлов бериш мумкин. Т-70 С, ДТ-75 М маркали тракторлар билан ишлатиладиган бу агрегатлар меҳнат унумдорлигини юз марта ошириш имконини беради.

ЧИҚИНДИДАН ЎҒИТ

Органик ўғитлар ўрнига биохимия ва гидролиз корхоналарининг айрим саноат чиқиндиларини ишлатиш мумкинлигини эндиликда кўпчилик билади. Андижон, Фарғона ва Янгийўл биохимия заводларида чигит, шоли пўсти ва ёғоч қипиғи гидролизланганидан кейин кунига 600 тоннага қадар лигнин чиқиндига чиқариб ташланади. Ҳолбуки, аммиак эритмасида ишлов бериб, ундан қишлоқ хўжалигининг бир қанча тармоғи, жумладан шоличиликда кенг фойдаланса бўлади.

Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институти ходимлари экишдан 25 кун аввал гектарига 5 тоннадан лигнин солиб, тажриба ўтказишди. Тадқиқотлар унинг ўғит сифатида жуда катта наф келтиришини кўрсатди. Ана шу тажриба майдонида шоли яхши, дони тўқ бўлиб ўсди, ҳосили ошди.

Бир тонна аммонийлашган лигнин нари борса 6—7 сўм туради. Ундан гектарига 3,5-5 тоннадан солинса борми, ҳосилдорлик 4,2—6,2 центнерга ошади. Бошқача қилиб айтганда, ҳар гектар шолипоядан 160 сўм атрофида қўшимча фойда олиш мумкин.

(УзНИИНТИ материаллари асосида).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

ИЛҒОР ТАЖРИБА ЎРГАНИЛМОҚДА

Андижон область партия комитети бошланғич партия ташкилотларида тўпланган ибратли тажрибаларни ўрганишга катта эътибор бермоқда, бу тажрибалар кенг ёйилиши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Чунончи, бундан бир йил муқаддам Бўз районидаги «Ленинчи» совхозининг 3-бўлимидаги 1-агроучастка дала шийпонида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни ташкил этиш тажрибаси қараб чиқилган эди. Ўтган муддатда қандай ўзгаришлар содир бўлди? Ўша қарорни бажариш дала шийпонларида олиб борилаётган ишлар самарадорлигини оширдими?

Область партия комитетининг қарори асосида бошланғич партия ташкилотлари халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлашга қаратилган кенг кўламли тадбирлар белгиладилар. Хусусан, 1-агроучастка дала шийпонида олиб борилаётган ишлар тажрибасини оммалаштиришга катта эътибор берилди. Область газеталари саҳифаларида, алоҳида чоп этилган рисолада бу тажриба кенг ёритилди. Участка бошқарувчиси Х. Қодиров радио орқали уюштирилган эшиттиришда меҳнаткашларни тарбиялаш тажрибаси ҳақида гапириб берди. Дала шийпонида кўргазмали семинар ўтказилди.

Мана шу ишларнинг ҳаммаси бугунги кунда ўз самарасини бераётир. Бўздаги К. Маркс номли, Тельман номли, Энгельс номли, Москва районидаги Киров номли, Пахтаободдаги «Коммуна», Қўрғонтепадаги Энгельс номли, Навоий номли, Балиқчидаги «Партия XXV съезди», Комсомолободдаги «Партия XXVI съезди», Марҳаматдаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» колхозларининг дала шийпонлари кўргазмали воситалар, турли стендлар ва плакатлар билан жиҳозланди. Андижон областининг хўжаликларидаги дала шийпонларида олиб борилаётган ишлар тажрибаси аҳолининг турмуш маданияти бўйича республика кенгашида маъқулланди.

КАДРЛАР БИЛАН ИШЛАШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Самарқанд область партия комитети Советобод район партия комитетининг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишини ўрганиб чиқди. Мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидландики, район партия комитети КПСС XXVI съезди талаблари асосида кадрлар билан ишлашни изчил такомиллаштириб бормоқда, ижтимоий ҳаётда ва ишлаб чиқаришда уларнинг активлигини кучайтирмоқда. Кадрларни тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларининг роли ошди. Коммунистлар халқ хўжалигини янада ривожлантириш, турмуш маданиятини оширишга қаратилган янги-янги ташаббуслар билан чиқмоқда. 135 коммунист ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажарди. Олий ёки тугалланмаган олий маълумотли мутахассислар сафи сезиларли ўсди.

Область партия комитети кадрлар билан ишлашдаги бир қатор камчиликларни ҳам кўрсатиб берди. Ҳанузгача районда мана шу ишнинг, айниқса, кадрлар резерви билан ишлашнинг аниқ системаси ишлаб чиқилмаган. Раҳбар ходимларни тез-тез ўзгартириб туриш ҳоллари содир бўлмоқда. Хотин-қизларни раҳбарлик ишларига кўтаришга етарли эътибор берилмаётир. Коммунистлар етакчилик қилаётган бир қатор меҳнат коллективлари план-топшириқларни бажармаётир. Район партия комитетига мана шу нуқсонларни бартараф этишга қаратилган амалий чоралар кўриш тавсия қилинди.

ИШЧАНЛИК, ЖАНГОВАРЛИК

Муборак район партия комитети «Каршистепстрой» бирлашмаси бўлинмаларида партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш тажрибасини муҳокама қилди. Бунда асосий эътибор қабул қилинган қарорларнинг бажарилишига қаратилди. Бирлашма партия комитети коммунистларнинг йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш билан жиддий шуғулланаётганлиги таъкидланди. Уларни тайёрлашга фақат активгина эмас, балки коммунистларнинг кўпчилиги жалб этилмоқда. Доклад бўлимларини ва қарор лойиҳасини тайёрловчи комиссиялар тузиш анъана бўлиб қолди. Партком барча масалаларни умумий йиғилиш муҳокамасига тавсия этишдан олдин пухта билан ўрганиб чиқмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси партия йиғилишлари қизиқарли, мазмунли ўтишига, мавжуд аҳвол чуқур таҳлил этилишига хизмат қилмоқда. Қабул қилинаётган қарорлар конкретлиги, ишчанлик руҳи билан ажралиб туради.

Бироқ бирлашманинг барча бўлинмаларида аҳвол ана шундай эмаслиги қабул қилинган қарорда алоҳида уқдирилди. Чунончи, «Водстрой» трестида партия йиғилишлари юзаки тайёрланади. Бу ишда коммунистларнинг тор доираси иштирок этади, холос. Қарорлар умумий тусда бўлади.

Район партия комитетининг бюроси бирлашма партия комитети ва цех партия ташкилотларига аниқланган камчиликларни тез орада бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўришни топширди. Ҳар бир партия йиғилиши ишчанлик, жанговарлик руҳида ўтишига, қабул қилинган қарорлар изчил бажарилишига эришиш лозимлиги кўрсатилди.

БУЮК ДАСТУРИЛАМАЛ

Озиқ-овқат программаси — қишлоқ хўжалигини ва у билан боғлиқ бўлган тармоқларни юксалтиришда туб бурилишгина эмас, у ўзининг характери, миқёси жиҳатидан бутун халқ хўжалигининг тараққиётини таъминлаши лозим, деган эди Леонид Ильич Брежнев. Дарҳақиқат, шундай. Кейинги йилларда қишлоқ хўжалиги, бинобарин, халқ хўжалиги, халқларимизнинг турмуши, маданияти кундан-кунга юксалмоқда. Бу буюк ўзгаришлар, таҳсинга лойиқ янгиликлар, оламшумул ишлар бизни, замондошларимизни қувонтиради. Биз шундай бир яратувчилик даврида яшаётганлигимиз билан фахрланамиз. Зотан коммунизмнинг мустаҳкам пойдевори ана шу кунларда бунёд этилмоқда. Шуниси қувончлики, бу йил бепоён мамлакатимиз халқлари СССР ташкил этилганлигининг қутлуғ 60 йиллигини кенг миқёсда нишонлайдилар. Қардошлик оиласида камол топаётган халқларимиз бу шодиёнага ўзларининг муносиб армуғонларини тайёрламоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг тарихий май (1982 йил) Пленуми қарорлари меҳнаткашларимизни янгидан янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирди. Бу Пленум қарорларини халқимиз ғоят баланд руҳ билан кутиб олди. Қутлуғ юбилей арафасида партия ва ҳукуматимиз СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини қабул қилди. Бу программа асосан совет кишиларининг янада тўқ ва фаровон, бойбадавлат яшаши йўлида қилинган эзгу ишларнинг биридир. Биз май Пленуми қарорлари билан, Озиқ-овқат программаси билан танишар эканмиз, бу тарихий ҳужжатлар буюк совет халқига зўр, улуғвор ишонч билан суғорилганлигининг гувоҳи бўламиз. Зотан, совет халқлари ўтган олтмиш йил ичида мисли кўрилмаган ишларни амалга оширдилар. Кейинги уч беш йилликнинг ўзида халқ хўжалигининг асосий ишлаб чиқариш фондлари 3,2 баравар кўпайди, миллий даромад 2,4 баравар ўсди. Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмлари мисли кўрилмаган даражада ошиб борди. Бугунги кунда Советлар диёри жаҳондаги энг илғор мамлакатлардан бирига айланди. Халқларимиз қўлга киритган бу ғалабаларда Коммунистик партиянинг раҳнамолик роли беқиёсдир. Бизнинг матонатли, азим халқимиз ўзида юксак инсоний фазилатларни мужассам этган. Ҳамжиҳатлик ва софдиллик, меҳнатсеварлик ва олижаноблик ҳамиша уларга ёр. Ана шунинг учун ҳам совет халқлари бошига тушган оғир қийинчиликларни мардонавор тарзда енгиб ўтади. Шу ўринда мен Леонид Ильич Брежневнинг «Қўриқ» асаридаги бир ташбеҳни эслаб ўтишни истар эдим. Леонид Ильич «Қўриқ»да халқларимизнинг бўз ерларни ўзлаштиришдаги матонатини жангдаги тенгсиз жасоратларга қиёслайди. Халқларимиз ҳар қандай курашларда ҳамиша жанговарлик ва жасорат кўрсатиб келганлар. Мен бундай мисолларни республикамиз чўлқуварлари матонати мисолида ҳам кўплаб келтиришим мумкин. Юртдош адибларимиз қатори мен ҳам қўриқ ерларда, республикамизнинг турли бурчакларида тез-тез бўлиб тураман. Ўша ерларда амалга оширилаётган ишлар кишини ҳайрон қолдиради. Ёзёвондаги ажойиб ишлар ҳақида, чўлларда бунёд этилган кўркам ва хушманзара шаҳарлар ҳақида жуда кўп ёзишган. Қарши-Шеробод чўлларида афсонавий ишлар амалга оширилмоқда. «Оқ олтин» майдонлари, ем-хашак базалари бунёд этилмоқда. Республикамизга Ленин ордени топширилиши муносабати билан Тошкентда ўтказилган тантаналарда Л. И. Брежнев пахта сифатини яхшилаш — пахтакорларимиз олдида турган долзарб масалалардан бири эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Бугунги кунда энг бебаҳо хом ашё бўлган ипак толали пахтанинг асосий қисмлари ана шу — Қарши-Шеробод чўлларидаги қўриқ ерларда етиштирилмоқда. Мен Озиқ-овқат программаси билан танишиб чиққанда бир нарсадан беҳад мамнун бўлдим. Программада халқимизнинг турмуш фаровонлигини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратилган ҳолда маданий-маиший шароитларни янада яхшилашга жуда катта аҳамият берилган. Программада «Қишлоқлардаги уй-жой фондидан ва коммунал маиший хизмат кўрсатиш объектларидан фойдаланишни яхшилаш учун ихтисослаштирилган корхоналар ва ташкилотлар тузилсин», дейилади. Зеро, республикамизда ана шундай имкониятга эга бўлган, намуна қилиб кўрсатса арзийдиган турар жойлар озмунча эмас. Шу ўринда мен Ёзёвонда қад кўтарган шаҳару посёлкаларни, Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозининг тилларда достон бўлган «Ҳумор» посёлкасини, Бухоро область Ромитан районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг ҳушманзара қишлоқларини, Навоий область Навоий районидаги Ленин орденли «Нарпай» совхози марказларини алоҳида таъкидлаб ўтишни истар эдим. Бу кўркам посёлка ва қишлоқлар ҳозирги шаҳарлардан қолишмайди. Уларда аҳолининг турмуш фаровонлигини таъминловчи барча шароитлар муҳайё. Ана шундай шаҳарчалар ва обод посёлкаларни тиклашда жонбозлик кўрсатган хўжалик жонкуярлари ишини ҳар қанча олқишласа, улардан ҳар қанча ўргатса арзийди.

Озиқ-овқат программаси улуғвор ишларни амалга ошираётган матонатли совет халқларини янгидан янги меҳнат жасоратлари сари ундайди. Партия ва ҳукуматимизнинг бу юксак ишончига, бу тенгсиз ғамхўрлигига халқимиз фидокорона меҳнат билан жавоб бериши шубҳасиздир. Буюк мамлакатимиз ўзининг қутлуғ 60 йиллик тўйини нишонлаётган бир пайтда юзага чиққан бу улуғ иш — бу улуғ маъракадан ёзувчиларимиз ҳам четда қолмайдилар. Ҳар галгидек биз — аҳли қалам ҳам халқимиз билан доимо ҳамнафас бўлиб, бунёдкорлик ишларига ўзимизнинг улушимизни қўшамиз. Улар амалга ошираётган мислсиз ишларни, тенгсиз жасоратларни янгидан янги асарларимизда мадҳ этамиз. Бу биз — ёзувчиларнинг шарафли бурчимиздир.

Ҳаким НАЗИР,
Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати.

«ДАВРАМИЗГА МАРҲАБО!»

СССРнинг қутлуғ 60 йиллик юбилейи олдидан республика Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети областлар, Қорақалпоғистон АССР бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг «Даврамизга марҳабо» телевизион фестивалини ўтказмоқда. Сурхондарёлик ҳаваскор санъаткорлар биринчи бўлиб ана шу фестивални бошлаб бердилар.

Шуниси диққатга сазоворки, фестиваль программаси ранг-баранг ва сермазмун. Программадан қардош халқлар ижодига кенг ўрин берилган. Ҳаваскор санъаткорлар ижодида халқлар дўстлиги, биродарлиги ва бунёдкорлик ишлари тараннум этилади.

Партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини ғайрат ва шижоат билан амалга ошираётган сурхондарёлик меҳнаткашлар халқ хўжалигининг барча соҳаларида салмоқли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Улар бадиий ҳаваскорлик борасида ҳам янгидан-янги истеъдодларни юзага чиқаришмоқда, санъат, бадиий ҳаваскорлик соҳасида янги қўриқлар очишмоқда. Буни биз фестиваль чоғи яққол кўрдик. Шоберди ва Бобомурод бахшиларнинг халқона достонлари, Манзура Исмоилова, Сайёра Ғозиева, Жума Сайфиев, Санобар Аҳмедова, Ғайрат Алимардоновлар ижро эттан ажойиб қўшиқлар, Лола Шоимова рақси, Назокат Очилованинг таъсирчан ифодали ўқиши кишини ҳаяжонга солади. Бу истеъдодлар областнинг турли районларида меҳнат қиладилар, аксарияти олий ва ўрта махсус билим юртларида таҳсил кўрадилар.

Сурхондарёлик ҳаваскорлар «Даврамизга марҳабо!» телефестивалига катта ҳозирлик кўрганлигига шубҳа қилмаймиз. Чунки улар ўзларининг ажойиб санъатлари билан томошабинларимизга олам жаҳон завқ-шавқ улашдилар.

ССР Иттифоқининг қутлуғ 60 йиллиги арафасида ўтаётган «Даврамизга марҳабо!» телефестивали янгидан-янги ёрқин истеъдодларни юзага чиқаради, деб умид қиламиз.

Туроб ТЎЛА,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

ҚАТТА ХИРМОННИ КЎЗЛАБ

Жонажон партиямизнинг шу йил май ойида бўлиб ўтган Пленуми қарорлари ҳамда шу Пленум маъқуллаган Озиқ-овқат программаси бригадамиз аъзоларини меҳнатда улкан зафарларга илҳомлантирмоқда. Саккиз кишидан иборат аҳил коллективимиз 160 гектар майдондаги маккажўхорини юксак агротехника қоидалари ва илғорлар тажрибаси асосида парвариш қиляптилар. Бригадамизнинг Шайим Маъмиров, Турсунбой Ғофуров, Маннон Қурбонов каби механизатор ва сувчилари меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатишяпти.

Экинимиз ҳосилга кира бошлади. Биз қўриқ ердан икки план миқдорда — яъни гектаридан 100 центнердан дон, 450 центнердан кўкпоя олишга қарор қилганмиз. Бундай улкан хирмон, албатта, бунёд этилади.

Ж. ЖАЛИЛОВ,
Ильич районидаги Ғ. Ғулом номли совхоз бригадири.

ЯНГИ ХЎЖАЛИК БОҒЛАРИ

Зомин райони марказидан ўтиб, анчагина йўл босганингиздан кейин адирларни безаб турган боғлар ва токзорларга кўзингиз тушади. Яқин-яқинларгача бўм-бўш ётган ерларда шу йил эрта баҳорда бунёдкорлик ишларини авж олдириб юбордик. 72 минг туп ток ва кўплаб мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Аввалги йили барпо этилган 8 гектар майдондаги токзорда парвариш ишларини намунали ташкил этдик.

Шу кунларда боғларда ва токзорларда иш қизғин. Товбой Қушбеков, Умрбек Қуролов, Бердиёр Шодмонқулов, Эргаш Шоннёзов, Носир Жалматов каби ўнлаб механизатор ва боғбонларимиз меҳнатда ўрнак кўрсатишяпти.

Токзорлар ва боғларни йил сайин кенгайтириб, яқин йилларда 700 гектарга етказамиз. Халқимиз дастурхонига кўплаб ширин-шакар узум, ҳўл мева етказиб берамиз.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Э. БОЙТЎРАЕВ,
В. В. Пославский номли Зомин тажриба ишлаб чиқариш хўжалиги бригада бошлиқлари.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Андижон ип-газлама комбинатининг тўқув фабрикаси муддатидан анча илгари ишга туширилди. Тўқув цехига 380 та «СТБ-175» маркали дастгоҳ ўрнатилди. Бу дастгоҳлар Новосибирск тўқимачилик машинасозлиги заводида тайёрланган бўлиб, тўқимачилик техникасининг энг сўнгги ютуқларига асосланган. Уларда шовқин, ип узилиши кескин камайтирилган. Бундай дастгоҳлар Ўрта Осиё тўқимачилик корхоналарида биринчи бўлиб Андижонда жорий этилди.

Дастгоҳлар синаб кўрилди. Ёш тўқувчилардан Рашида Абдуллаева, Одинахон Қирғизова биринчи бўлиб ўзларига бириктилган дастгоҳларни ишга туширдилар. Машиналар бир маромда ишлай бошлади. Биринчи куниёқ тўқув цехида 1700 метр газлама тўқилди. Фабрика коллективи йил охиригача 1 миллион метр газлама тўқиш мажбуриятини олди.

РОССИЯНИНГ НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАСИ ҲАФТАЛИГИ

СИЗНИ КУТАМИЗ, ФИДОКОРЛАР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕДАКЦИЯСИНИНГ «ИВАНОВОИРСОВХОЗСТРОЙ» ТРЕСТИДАГИ МУХБИРЛАР ПУНКТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Жонажон Коммунистик партиямизнинг XXVI съезди РСФСР Ноқоратупроқ ўлкаси [illegible]

[illegible] саволимни бермоқчи бўлиб оғиз жуфтлаган эдим, у нима демоқчилигимни сезди шекилли, деди:

— Сиз, бу жойларга қандай ўргандинг, деб сўрамоқчисиз. Шундаймиз? Жуда осон. «Ивановоирсовхозстрой» трестининг ҳамма бўлинмаларида бўлгани каби бизнинг 21-ихтисослашти- [illegible] га тўлди. Оиламизга совхознинг қурилаётган қўрғони ёнидан 0,18 гектар ер участкасини ажратиб беришди. Унда картошка ва полиз экинлари етиштирмоқдамиз. Ер унумдор, шунинг учун томорқадан олаётган ҳосилимиз бемалол етиб турибди. Ҳадемай, бузоқча сотиб ола- [illegible] отам ишлаётган «Социализм» совхози кириб чиқади. Лекин биз Тошкентдан мунтазам равишда газета ва журналлар олиб турамиз. Шу туфайли қуёшли республикамизда бўлаётган ҳамма воқеалардан хабардормиз. Колоннамиз аъзолари Ўзбекистон ССРга учинчи бор [illegible] Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги нутқини диққат билан ўқиб чиқдик. Унинг биз, Ўзбекистон вакиллари тўғрисида айтган илҳомбахш сўзларидан кўнглимиз тоғдек кўтарилди. Мен уларни сўзма-сўз ёзиб олганман.

Баҳром Отақўзиев китоб жавони ёнига келди-да, ундан қалин дафтарни олди. Дафтарни очиб ўқиди: **«Сизларнинг Ноқоратупроқ ўлкани ривожлантириш комплекс программасини амалга оширишдаги актив иштирокингизни КПСС Марказий Комитети юксак баҳолайди».**

— Ажойиб сўзлар, — деди суҳбатдошим дафтарни жойига қўяркан. — Биз совхоз учун биргина уй-жой ёки ремонт-механика устахонаси қураётганимиз йўқ. Биз, таъбир жоиз бўлса, бепоён ўлканинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксалтиряпмиз.

— Қишлоқ меҳнат аҳлининг ишларидан хабардормисиз?

— Бўлмасам-чи?! — дадил жавоб қилди Баҳром. — Биз маҳаллий аҳоли билан жуда аҳилмиз. Уларнинг шодлиги ва ташвишларига шерикмиз. Масалан, «Ўзбекистон» совхозида сабзавот ва озуқа экинларидан олинаётган ҳосилдорлик мелиорация қилинган жойларда 4 баравардан зиёд ошди. У совхознинг чорва моллари озуқа билан тўла таъминлаяпти. Шу туфайли бў хўжаликда маҳсулдорлик қарийб икки марта ўсди. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тайёрлашга сарфланадиган харажатлар кескин камайди.

Суратда: «Ивановоирсовхозстрой» трестига қарашли 21-ихтисослаштирилган кўчма механизациялашган колоннанинг бригада бошлиғи Баҳром Отақўзиев.

Автор фотоси.

— Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантиришдаги бундай кўрсаткичлар сизлар бажараётган ишларнинг аҳамиятини яна бир карра исботлаб турибди...

— Лекин, у бундан ҳам салмоқли бўлиши мумкин эди, — сўзимни бўлди Баҳром.

— Сизнинг-ча, нима қилиш керак?

— Бизнинг барча бўлинмаларимизда, мисол учун колоннамизда малакали қурувчи ва мелиораторлар етишмаяпти. Трестимизга тажрибали ғишт терувчилар, сувоқчи-бўёқчилар, бетончилар, пайвандчилар, тракторчилар, кўтарма кранларнинг машинистлари ва бошқа касб эгалари жуда зарур. Биз уларни кутяпмиз.

— Янги келувчилар сизлар дуч келган қийинчиликларга учрамасалар керак?

— Йўқ, — сўзимни тўғрилади Баҳром. — Муайян вақтгача улар вагончаларда яшаб туришади, иқлим шароитларига кўникишади. Лекин гапларимга ишонинг, бу қийинчиликларнинг ҳаммаси вақтинча. Бунёдкорлик меҳнатидан оладиган қувонч ҳис-туйғулари уларни тезда эсдан чиқариб юборади.

— Фикрингизга қўшиламан.

— Республикамизда Жиззах, Мирзачўл, Қарши даштларини, Қорақалпоғистонда Амударё этакларини ўзлаштириш соҳасида, кўплаб йирик гидротехника иншоотлари қуришда ажойиб ғалабалар қўлга киритилаётгани ҳаммани мамнун этади. Айни пайтда Ноқоратупроқ ўлкани ҳам ўзлаштириш — бизнинг жонажон ишимиздир. Шунинг учун ҳам, сафимизга келинг, фидокорлар, деймиз.

Суҳбатимиз алламаҳалгача давом этди.

В. НУДЛЕР,
РСФСР, Иваново области.

ГАЗЕТХОН МУЛОҲАЗАСИ

ЛИВАНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ

Ҳар куни Ливандан қалбларни ларзага солувчи нохуш хабарлар келиб турибди. Исроил тажовузкорлари бу жафокаш мамлакатда қонли ёвузликни ҳаддидан оширмоқдалар. Агрессорларнинг бомбалари ва снарядлари остида кишиларнинг улкан меҳнати эвазига бунёдга келган кўплаб уй-жойлар, тарихий ёдгорликлар вайрон бўлмоқда, қанча-қанча бегуноҳ ливанлик ва фаластинликлар қурбон бўлаётир.

Мен Улуғ Ватан уруши қатнашчисиман. Урушнинг даҳшати, малъун фашистларнинг бебошлиги, кирдикорларини ўз кўзим билан кўрганман. Аммо, қонхўрликда исроиллик босқинчиларнинг қилмишлари улардан ҳам ўтиб тушмоқда. Агрессорлар фаластин халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган мардона курашини қонга ботиришни мақсад қилиб, геноцид жиноятчилик ҳаракатини амалга оширмоқдалар. Босқинчиларнинг хатти-ҳаракати сионизмнинг нима эканлигини ер юзидаги бутун софдил кишилар кўзи ўнгида яна бир бор намоён этмоқда.

Кишини лол қолдирадиган ва дарғазаб қиладиган нарса шуки, Исроил Ливанга бостириб кирган бир пайтда АҚШда босқинчи мамлакат раҳбарлари зўр ҳурмат ва тавозе билан кутиб олинди. Уларнинг мамнуният билан оғиз-бурун ўпишишлари, матбуот органларининг исроилликлар учрашув натижаларидан ғоят кувонаётганликлари ҳақида берган хабарлари бу жаллодлик ва хунрезлик Тель-Авивнинг бевосита Оқ уй билан келишган ҳолда олдиндан тайёрлаган иши эканлигини кўрсатиб турибди. Ҳатто Американинг масъул раҳбарлари уялмай-нетмай Яқин Шарқда тинчликка эришиш гўё АҚШ билан Исроилнинг зиммасидадир, деб безбетларча кафолот бермоқчи бўлмоқда. Қизиқ, нима эвазига? Бир мамлакатни топтаб, халқини оёқ ости қилиш, фаластинлик арабларни қириб ташлаш эвазигами?

Агрессор ва унинг ҳомийларининг беандишалиги ана шу даражага бориб етди. Аммо бутун дунё афкор оммаси кўзи ўнгида содир бўлаётган ёвузлик ҳаммага ошкор бўлиб турибди. Ҳақиқат қарор топади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг талабини бажаришдан сурбетларча бош тортаётган Тель-Авив ҳукумати қилмиши учун жавоб беради. Ёвуз агрессорларни тўхтатиш ер юзидаги барча софдил кишиларнинг муқаддас вазифасидир.

Биз бугун зўр қаҳр ва ғазаб билан Исроил ҳарбийларига қарата: «Ливандан қўлингни торт!» деймиз.

Насриддин КОМИЛОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер.

«КОСМОС-1385» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1982 йил 6 июль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1385» учирилди.

Йўлдош ичига СССР халқ хўжалигининг турли тармоқлари ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида Ернинг табиий ресурсларини тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Олинаётган маълумотлар «Природа» давлат илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш марказига ишлаб чиқиш ва фойдаланиш учун юборилмоқда.

Қишлоқда маиший хизмат

ДЕПУТАТЛАР ТАШАББУСИ БИЛАН

Кейинги йилларда Қува районида маиший хизмат кўрсатиш маданияти янада ошди. Сартарошхоналар, телевизор, радиоприёмник, уй-рўзғор машиналари ва асбобларини ремонт қилувчи устахоналар, кирхоналар, кийимларни кимёвий усулда тозалаш пунктларида хизмат ҳажми сезиларли даражада кўпайди. Районда мавжуд 46 маиший хизмат корхонаси аҳолига 200 га яқин турда хизмат кўрсатмоқда.

Район партия комитети ва район Совети ижроия комитети кейинги йилларда меҳнаткашларга маиший хизматни яхшилаш вазифаларини бир неча марта кўриб чиқди ва район маиший хизмат бошқармаси ишини такомиллаштиришга қаратилган жиддий чора ва тадбирларни амалга оширди. Буларнинг ҳаммаси ижобий самара берди. Сайловчиларнинг маиший хизматни яхшилашга қаратилган наказлари ҳам эътибордан четда қолмади. Район марказида қад кўтарган юз ишчи ўринли маиший хизмат уйи, ҳаммом-кирхона комбинати, қабул қилиш ва ижарага бериш пунктлари сайловчилар наказлари асосида қурилди. Уларнинг барчаси замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Хизматнинг янги хилларини жорий этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Район Совети доимий комиссиялари сайёр мажлислар ўтказмоқда. Ана шу мажлисларда меҳнаткашларнинг таклиф ва мулоҳазалари ҳисобга олинмоқда. Кийимларни кимёвий усулда муддатидан олдин тозалаш, трикотаж буюмларни ремонт қилиш, кир ювиш каби хизмат турлари меҳнаткашлар таклифини ҳисобга олган ҳолда жорий этилди.

Айниқса маиший хизмат қишлоқ жойларда тез тараққий этмоқда. Корхоналар колхоз ва совхозлар билан шартномалар тузмоқдалар. Бу эса хўжаликларда хизмат ҳажмини кенгайтириш имконини бермоқда. Колхоз ва совхозлар комплекс қабул пунктларига яхши биноларни ажратмоқдалар. Уларни ремонт қилиш ҳам ана шу хўжаликлар кучи билан амалга ошириляпти. Кичик қишлоқларда эса сайёр бригадалар хизмат кўрсатмоқда.

Районда маиший хизмат кўрсатишни ривожлантиришга биринчи галда маиший хизматни бошқариш структурасини такомиллаштириш ижобий таъсир кўрсатди. Район территориясида район маиший хизмат комбинатидан ташқари область ишлаб чиқариш бирлашмасининг филиаллари бор эди. Амалда шундай бўлдики, бу филиаллар асосан шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиб, қишлоқ аҳолиси уларнинг хизматидан четда қоларди. Район Совети ижроия комитети маиший комбинат базасида район ишлаб чиқариш бошқармасини ташкил этиш таклифини ўртага ташлади. Бу бошқарма ихтисослаштирилган корхоналарнинг филиалларига оператив раҳбарлик қиладиган бўлди.

Ҳозирги кунда маиший хизматга ягона раҳбарлик қилинмоқда. Бу эса хизмат маданиятини оширмоқда. Маҳаллий Советлар ҳам маиший хизмат корхоналари фаолиятини яхшироқ назорат қилиш имкониятига эга бўлдилар. Шунингдек, қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатишни яхшилаш бўйича конкрет тадбирларни ҳамкорликда амалга оширишга имконият яратилди.

Масалан, Куйбишев қишлоқ Совети сессияларидан бирида Охунбобоев номли колхоз меҳнаткашларига маиший хизматни яхшилаш масаласи кўтарилди. Депутатлар хизмат соҳасидаги камчиликларни кўрсатиб бердилар. Сессияда қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизматни яхшилаш учун қатор чора-тадбирларни амалга оширишга қаратилган қарор қабул қилинди. Чунончи, колхоз маблағи ҳисобига 2 қаватли 35 ўринга эга бўлган маиший хизмат уйи қуриш планлаштирилди. Депутатлар қурилишни ўз назоратларига олдилар. Дастлаб дурустгина бошланган қурилиш кейин сусайиб қолди. Доимий комиссия аъзолари бунинг сабабига қизиқдилар. Қурилишни поёнига етказиш масаласи қатъий қилиб қўйилди. Ҳозирги кунда маиший хизмат уйи қурилиши давом этмоқда. Колхоз ва совхозларга сайёр бригадалар қатъий график асосида чиқиб турибдилар, буюртмаларни бажариш муддати қисқармоқда, хизмат турлари кўпайтирилмоқда.

Маҳаллий Советлар ва маиший хизмат ходимларининг ҳамкорликда амалга оширган тадбирлари яхши самара берди. Аҳоли жон бошига 1980 йилдаги 9 сўм 30 тийин ўрнига 10 сўм 09 тийинлик хизмат кўрсатилди. Бу йил эса ана шу рақамни 12 сўмга етказиш мўлжалланмоқда.

Район маиший хизмат ходимлари бу билан қаноатланиб қолмаётирлар. Қишлоқда маиший хизматга бўлган талаб ҳам тобора ошмоқда. КПСС XXVI съезди қарорларида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш кўзда тутилган. Ана шу кўрсатмаларга амал қилаётган район маиший хизмат кўрсатиш ходимлари қишлоқ меҳнаткашларига хизмат маданиятини янада юксалтириш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар.

А. МИНГУЛОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СССР — ФРАНЦИЯ:

«ТЎЛА ИЛМИЙ МУВАФФАҚИЯТ»

Совет — Франция космик парвози тўла илмий муваффақиятни нишонлади, деди ТАСС мухбирига яқиндагина Совет Иттифоқидан қайтиб келган Франция космик тадқиқотлар миллий марказининг президенти Ю. Корьен. Бизлар совет ҳамкасбларимизнинг Космосдаги жуда катта техникавий маҳоратига юксак баҳо бердик. Космос Совет Иттифоқидаги ҳамкасбларимиз учун жуда таниш соҳа бўлиб қолди, деди у. Француз ва совет олимлари ҳамда инженерлари ўртасида мазкур учишга тайёргарлик вақтида самимий дўстона муносабатлар қарор топди.

Бундан 25 йил муқаддам биринчи совет йўлдоши бошлаб берган космик фазони ўзлаштиришда Франция граждани тарихда биринчи марта қатнашди, деб ёзади Парижда чиқадиган «Революсьон» ҳафталиги. Бу эса биз учун жуда катта воқеа бўлиб, 15 йилдан кўпроқ вақтдан буён космосни ўзлаштириш соҳасида француз ва совет олимлари ўртасида давом этаётган ҳамкорликнинг қандай даражада эканлигини акс эттиради.

Халқаро кескинлик кучаяётган бир даврда, деб ёзади «Революсьон» газетаси, Совет — Франция космик парвози рамзий маъно касб этади. Бу учиш иқтисодий, илмий ва маданий ҳамкорлик давримиз талаби эканлигидан далолат беради. Ҳозирги вақтда ишлаб чиқариш кучлари ва илм-фанни ривожлантириш халқаро аҳамиятга эга бўлган жараёндир. Камситишларсиз кенг кўламдаги халқаро ҳамкорлик сиёсати тараққиёт ва кескинликни юмшатишнинг қудратли омилидир.

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ХАЛҚАРО МАВЗУИДА

БЕҲУДА УРИНИШ

Вашингтоннинг Совет Иттифоқига нисбатан янги камситувчилик чоралари Қўшма Штатлар билан унинг иттифоқчилари ўртасидаги зиддиятларни ғоят кескинлаштириб юборди. Шуни эслатиб ўтамизки, АҚШ президенти Р. Рейган яқинда Версалда ўз иттифоқчилари билан бўлган учрашувда эришилган келишувга хилоф равишда Америка фирмаларининг чет эл филиаллари, шунингдек Америка лицензиялари асосида ишлаётган чет эл компанияларига газ қазиб чиқариш учун керакли машина-ускуналарни СССРга етказиб беришни тақиқлашга қарор қилди. Бу чоралар Ғарбий Сибирь — Ғарбий Европа газ қувури қурилишини барбод этиш ёки ҳеч бўлмаганда уни қийинлаштириш мақсадини кўзда тутади.

Вашингтоннинг қарори АҚШ ҳаракатларининг мақсади ва моҳияти яхши англаб олинаётган Ғарбий Европада қаҳр-ғазаб тўлқинини авж олдириб юборди. «Совет Иттифоқига қарши янги совуқ уруш бошланиб кетиши хавфини солувчи савдо жангига қўшилмаймиз», — деб таъкидлади ГФР канцлери Г. Шмидт. Франция президенти Ф. Миттеран канцлерни қўллаб-қувватлаб, «Франция Рейган маъмуриятининг СССРга қарши иқтисодий урушга Ғарбий Европани жалб этиш тўғрисидаги уринишларини рад этади», деб айтди. Ҳатто АҚШнинг энг яқин иттифоқчиси Буюк Британия ҳам Вашингтон кўрган чораларни кескин танқид этиб, ўзининг мамлакат «савдо манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун»ни қўлланишга қарор қилганлигини эълон қилди.

Ғарбий Европада Рейган маъмуриятининг беандишалик билан қилаётган ҳаракатлари шу тарика кутиб олинаётганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки бу ҳаракатлар Ғарбий Европа мамлакатлари иқтисодий манфаатларига катта зарар етказибгина қолмай, бу мамлакатларни ўзлари учун жуда зарур совет газидан, шунингдек, газ магистралини қуриш учун қувурлар ва машина-ускуналарни СССРга етказиб бериш билан боғлиқ йирик буюртмалардан маҳрум этишга қаратилган. Ваҳолонки, бундай буюртмалар ўн минглаб кишиларни иш билан таъминламоқда. Вашингтон қабул қилган чораларнинг энг хунук томони шундаки, унинг бу қадамлари Ғарбий европаликларни «совуқ уруш»га тортиш, Ғарбий Европада кескинликни юмшатиш ва Шарқ билан Ғарб ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик биносини барбод этиш хавфини солмоқда.

Совет Иттифоқига келганда шуни айтиш керакки, бундай чоралар уни чўчита олмайди. 60-йилларда океан ортидагиларнинг тазйиқи билан ГФР ҳукуматининг СССРга катта диаметрли қувурларни етказиб беришни тақиқлаш тўғрисидаги қарори барбод бўлганлиги ҳаммага маълум. Ўша вақтдан буён Совет Иттифоқининг индустриал потенциали ва имкониятлари беқиёс даражада ўсди. Шуни айтиш кифояки, Ғарбий Сибирь — Ғарбий Европа экспорт-газ қувури СССРда шу беш йилликда қурилаётган ана шу хил олти газ магистралининг биридир, холос. СССР жаҳонда мана шундай объектлар кенг кўламда бунёд этилаётган бирдан-бир мамлакатдир. Шак-шубҳа йўқки, АҚШ ҳукуматининг уриниши бу гал ҳам барбод бўлади. Совет кишилари Вашингтон кирдикорларига муносиб жавоб бера оладилар.

В. СЕРОВ,
ТАСС шарҳчиси.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

Жаҳон Тинчлик Кенгаши стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисида Америка Қўшма Штатлари билан Совет Иттифоқи ўртасида музокаралар бошланганлигини табриклайди, дейилади Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Хельсинкида эълон қилинган баёнотида.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши АҚШ маъмуриятини Совет Иттифоқи каби ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатишдан воз кечишга астойдил даъват этади. Стратегик ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш ядро уруши хавф-хатарини бартараф этиш, ядровий, химиявий қуролларни, нейтрон қуроли ва оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини тақиқлаш ҳамда самарали халқаро контрол остида ёппасига ва батамом қуролсизланиш томон олға силжиш учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши ҳам Женевадаги музокараларнинг муваффақиятини таъминламоқ учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилади. Жаҳон Тинчлик Кенгаши барча мамлакатлардаги тинчлик тарафдорларининг ҳамма ташкилотлари ва ҳаракатларини инсониятни ядро ҳалокати хавфидан халос этиш ва барча халқлар учун тинчликни таъминлаш мақсадида курашни активлаштиришга даъват этади. (ТАСС).

МУҲИМ ШАРТНОМА

СССР билан КХДР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома АҚШ бошчилигидаги империализм кучлари агрессив кирдикорларининг пайини қирқишга, Осиёда ва бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилиш ишига, мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришга ҳисса қўшди, деб ёзади «Нодон синмун» газетаси мазкур ҳужжат имзоланган кунга 21 йил тўлиши муносабати билан.

Бугунги кунда совет халқи, деб таъкидлайди Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг органи, КПСС XXVI съездининг қарорларини комил ишонч билан амалга оширмоқда, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини юксак меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олмоқда. Халқаро майдонда Совет Иттифоқи империалистларнинг агрессив кирдикорларига қарши, тинчлик ва хавфсизликни ҳимоя қилишга қаратилган бир қанча таклифларни олға сурди.

(ТАСС).

ПЕКИНДА КЕНГАШ

Хитой матбуотидаги мақолаларга кўра, адабиёт ва санъат ходимлари Умумхитой уюшмаси миллий комитетининг Пекинда бўлиб ўтган ялпи сессиясида ижодкор зиёлиларнинг «жипслигига эришиш» зарурлиги яна таъкидланди. Хитойнинг бир қанча раҳбарлари иштирок этган сессияда ёзувчиларнинг доираларида шу пайтгача «ғоявий-сиёсий тарқоқлик, гуруҳбозлик ва пассивлик» мавжудлиги хусусида ташвиш билдирилди.

Сессия материалларидан ва газеталарда эълон қилинган айрим нутқлардан маълум бўлишича, барча проблемаларни «назарий ўқиш», жумладан, «Мао ғояларини» ўрганиш йўли билан ҳал этиш таклиф қилинди. Сессияда «буржуа либераллашувига қарши курашга» даъват янгради.

Сессиянинг ўзи ҳам, унда муҳокама этилаётган қарорлар ҳам (бу қарорлар «тегишли тарзда тасдиқлангандан» кейин «директив ҳужжатлар» тусини олади) ижодкор зиёлиларни активлаштиришга ҳамда уларни Хитой раҳбарларининг ҳозирги йўли ва сиёсатини пропаганда қилишга жалб этишга мўлжалланганлиги яққол кўриниб турибди. (ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

● УМИДСИЗЛИК

Австрия қурилиш саноати узоқ давом этиб келаётган жиддий танглик гирдобида тўлғанмоқда. Расмий маълумотларга кўра, ҳозирги пайтда 70-йилларнинг ўрталаридан то шу кунгача бўлган муддатда экономиканинг бу соҳасида 30 мингдан ортиқ ишчи ўрни қисқарди. Шу йилнинг май ойида 1981 йилнинг шу давридагига қараганда ишсиз қурувчилар миқдори 180 процентга қисқарди.

Қурилишдаги бу аҳволнинг яқин йиллар мобайнида яхшиланишига сира умид қилиб бўлмайди. Вена иқтисодий тадқиқотлар институтининг тахминларига кўра, бу йил ҳам қурилиш фирмалари буюртмалар ҳажмининг қисқариб кетганлиги туфайли тўла қувват билан ишлаш имкониятига эга эмаслар.

● ЯШАШ МУШКУЛ

Лимадан берилган хабарларга кўра, Перуда тирикчилик ўтказиш ғоят қийинлашиб бормоқда. Мамлакатда шу йилнинг беш ойи мобайнида турмуш кечириш 24,3 процентга қимматлашди. Асосий озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда энг зарур саноат буюмларининг нархи икки баравар ошди. «Унидад» газетасининг эътироф этишича, нарх-навонинг бундай кўтарилиши мамлакат тарихида ҳали юз бермаган эди. Газетанинг ёзишича, мамлакатда иқтисодий кризис йил сайин кескин тус олиб бораётир. Бу Перу халқ хўжалигининг чет эл капиталига тобе бўлиб қолганлигининг оқибатидир.

● ИШСИЗЛАР АРМИЯСИ

Ғарбий Берлинда ишсизлар армияси тобора кўпайиб бормоқда. Бу ерда эълон қилинган маълумотларга кўра, сўнгги бир йил мобайнида ишсизларнинг ўртача даражаси 70 минг кишидан ортиб кетди.

Ҳозирги пайтда «ортиқча» кишилар армияси ҳар қачонгидан ҳам кўпчиликни ташкил этади.

Иқтисодчилар таъкидлашларича, ишсизликнинг кўпайиб бораётганлигининг асосий сабаби бу ерда ишчи ўринларининг тобора камайиб бораётганлиги ҳамда саноатнинг асосий тармоқларида ишлаб чиқаришнинг қисқариб кетганлигидир.

ИСРОИЛ ТАЖОВУЗИ

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

Исроил йиртқичлари Лубнонга[1] бостириб кириб, Фаластин ва Лубнон халқига мислсиз ваҳшийликлар кўрсатмоқдалар. Бу жиноятлари учун халқаро суд олдида жавоб беришлари аниқ!

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Президенти
Ромеш ЧАНДРА.
(«Известия», 4 июль 1982 йил).

Лубнон ўт ичида... сувсиз, зиёсиз.
Фаластинликларни янчмоқда танклар.
Шунчалик бешафқат капитал дунёси.
Йиртқич миллиардерлар, сионист
банклар...

Бегуноҳ болалар ер тишламоқда,
Жаноблар, бу ахир қолмас жазосиз!
Яна бир Нюренберг бўлур... Сиртмоқда
Товқи-лаънат билан кетурсиз бенз!

Тажовузу фитна бўлмоқда беҳад.
Ғазаб билан сизга боқмоқда башар.
Бир қурбон минг бўлиб кўтаради қад,
Фаластин йўқолмас, Фаластин яшар!

Сионизм иши — дунёни бузмоқ,
Нотинч, мазлум этмоқ — иблисий бир
касб!

Қўни-қўшнисини бурдалаб емоқ,
Зобит капиталга тайёр турган «асб»...

Оға-ини араб бир-биридан жудо...
Кемп-Девид деган «сулҳ», бу унинг
жанги.

Исроил жиноятин кўрганда ҳатто
Муртад фашистларнинг ўчарди ранги.

Лубнон парчаланмас танк — туёғингда,
Фаластин фарзанди олади қасос!
Ясир Арофатнинг тиғи бўйнингда!
Ҳақиқат барқарор, ҳақиқат асос!

Узоқ эмас умри, шарқдаги вабо,
Йўқолур, қаддини кўтаради Шарқ!
Йигирманчи асрда нопокдан пайдо —
Сионизм мазаллати йўқ бўлур мутлақ!

[1] Лубнон — Ливан.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ГДР меҳнаткашлари халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Клара Цеткин туғилган куннинг 125 йиллигини кенг нишонламоқда. «Нойес дойчланд» газетаси К. Цеткин ўзининг бутун фаолиятини ишчилар синфи манфаатлари учун, унинг капиталистик эксплуатациядан халос қилиниши учун курашга бағишлаганлиги тўғрисида ёзади. У Совет Иттифоқи тинчлик ва социализм таянчидир, деб ҳамиша таъкидлар эди, деб уқтиради газета.

● АҚШ экономикасидаги чуқур таназзул Америка меҳнаткашлари аҳволининг янада мушкуллашишига олиб келмоқда. Миллий проблемалар бюросининг маълумотига кўра ишлаб чиқариш ҳажми қисқарганлиги натижасида шу йил март—апрель ойларининг ўзидагина 300 мингга яқин киши ишдан маҳрум бўлди.

● «Австралия сўнгги 50 йил давомида энг оғир иқтисодий танглик ёқасида турибди», — деди Австралия лейбористлар партиясининг раиси Невилл Рэн партиянинг 35-миллий конференцияси очилишида сўзлаб. Конференция қатнашчилари мамлакатда бўлажак парламент сайловига тайёргарлик билан боғлиқ масалаларни муҳокама қиладилар.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

АХБОРОТ

КОЛХОЗ МАБЛАҒИГА УНИВЕРМАГ

Фарғона областининг Қўшкечик посёлкасида республика қишлоқларидаги энг катта универсал магазинлардан бири фойдаланишга топширилди. Универмаг Қува районидаги «Москва» колхози маблағига қурилди ва қишлоқ матлубот кооперациясига топширилди.

Савдо корхонаси 1800 квадрат метр жойни эгаллаган. Бу ерда «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкентдаги ихтисослаштирилган фабрикасида тайёрланган энг янги асбоб-ускуналар ўрнатилган.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Тошкент областидаги «Дўстлик» ресторанининг ёш пазандаси Улуғбек Абдуалибеков республика матлубот кооперациясининг энг яхши қишлоқ ошпази бўлди. У «Ўзбекбирлашув» правлениеси, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика тармоқ касаба союз комитети ўтказган республика конкурсининг ғолиби деб топилди.

Мусобақада қишлоқ умумий овқатланиш корхоналарининг 170 ошпази иштирок этди. Тошкент область матлубот союзи умумий овқатланиш корхоналарининг вакиллари мусобақалашаётган коллективлар орасида биринчи ўринни олдилар.

ЗЎР МУВАФФАҚИЯТ

АНТАНАНАРИВУДА «САДО» ЎЗБЕК ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИНИНГ БИРИНЧИ КОНЦЕРТИ ЗЎР МУВАФФАҚИЯТ БИЛАН ЎТДИ

Малагасия пойтахтининг энг катта зали — Махамасина ёпиқ стадиони концерт бошлангунга қадар томошабинлар билан лиқ тўлган эди. Бу ерга гастролга келган совет артистлари катта группаси, жумладан «Садо» вокал-чолғу ансамбли томошабинларни ғоят мамнун этди. Эстрада ҳамда халқ қўшиқлари ва рақслари бошқа иллюзионистлар ва имо-ишоралар усталарининг номерларини томошабинлар зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. Концерт охирида эса залдагиларнинг ҳаммаси «Садо» ансамблининг солистлари Кумуш Раззоқова, Людмила Поманиди ва Азиза Муҳамедовалар билан машҳур «Катюша» қўшиғини куйлашди.

Биз олис Мадагаскарда ҳам совет қўшиқларини одамлар яхши билганлигидан ғоят мамнун бўлдик, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда «Садо» ансамблининг раҳбари Владимир Барамиков. Мен озарбайжон, белорус, латиш қўшиқларидан тузилган «Гулдаста» ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёрлаган бошқа қўшиқлар маҳаллий томошабинларга манзур бўлганлигини алоҳида таъкидлаб ўтишни истардим.

Малагасияликлар республикамиз қўшиқ ва рақсларини самимий кутиб олдилар. «Дойра» қўшиқ-рақси ва «Мени кўришни истасанг шошил» афғон халқ қўшиғи ҳаммани қойил қолдирди.

Антананариву шаҳрида концертлар бериб бўлингач совет артистлари группаси, жумладан Москва, Украина, Белоруссия ва Урал вакиллари республиканинг энг катта порт шаҳри Туамасинага учиб кетадилар.

Ҳукуматнинг «Атрика» газетаси совет артистлари гастролларига бағишланган катта мақола эълон қилиб, унда Совет Иттифоқидаги 15 та республиканинг ҳар бирида маданият юксак даражада ривожланганлигини уқтириб ўтади. Қадимий Ўзбекистон маданияти ҳам социализм шароитидагина чинакам равнақ топди, дейилади мақолада. Чор Россиясининг ўтмишда қолоқ чекка ўлкасида музей ва театрлар, балет ва кинематография вужудга келди. Кўп миллатли совет санъати билан бу галги учрашув жуда катта сиёсий аҳамиятга эгадир. Бу эса Мадагаскар билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва қардошлик алоқалари мустаҳкамлигини яна бир бор намойиш қилади, деб таъкидлайди «Атрика» газетаси. (ТАСС).

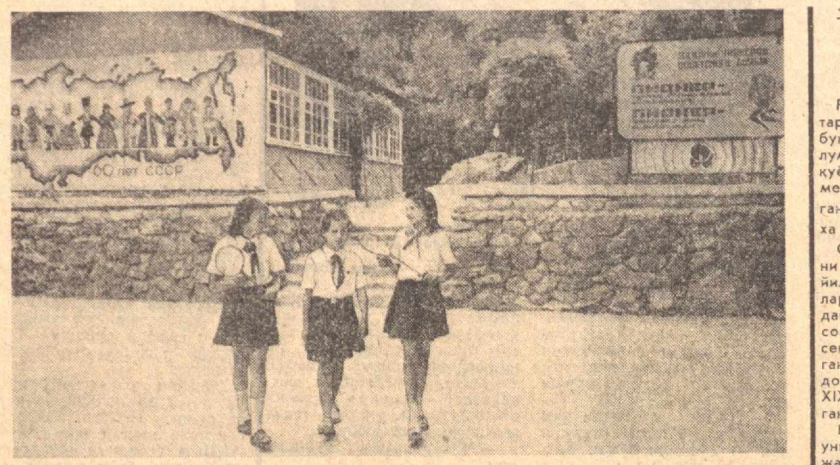

Хушманзарали тоғ бағрига жойлашган санаторий типидаги «Оқтош» пионер лагерида ҳозир Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчиларининг фарзандлари дам олишяпти. Уларнинг мириқиб дам олишлари учун ҳамма имкониятлар яратилган. Спорт майдончалари, сув ҳавзаси болалар хизматида.

Суратда: «Оқтош» пионер лагерида.

В. Казанцев фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ҚУЁШ СОАТИ

Рига шаҳри ва денгизчилик тарихи музейининг ходимлари бундан 200 йил аввал номаълум бир уста ясаган ихчам қуёш соатини топдилар. Диаметри 14 сантиметрга борадиган анча йирик милли бу нусха жуда яхши сақланган.

Одамлар сояга қараб вақтни аниқлашни эрамиздан минг йил аввалоқ ўрганган бўлсаларда, ўрта асрларга келгандагина олиб юриладиган қуёш соатлари пайдо бўлган ва улар секин-аста такомиллаштирилган. Механик соатнинг ўтмишдоши бўлган бундай соатлар XIX асргача муомалада қолган.

Қуёш соатидан фойдаланиш унинг эгалари маълум даражада географик билимли бўлишларини тақозо қилган. Масалан, Ригада топилганприборнинг эгаси соат неча бўлганлигини билиш учун аввало жойнинг кенглигини қайд этиши, сўнгра эса соат корпусига ишланган компас ёрдамида меридиан йўналишини аниқлаши керак бўлган. Соат вақтни беш минутгача аниқликда кўрсата билган. Ундан кундузи ва ҳаво очиқ бўлгандагина фойдаланиш мумкин бўлган, албатта.

Музейда ноёб ихчам қуёш соатлари коллекцияси йиғилган. Улар орасида XVII—XVIII асрларда ясалган гугурт қутисидек келадиган ён соат моделлари бор. Улар 15 минутгача хато кўрсатган бўлсада, бунинг ҳеч кимга зарари етмаган. Магнит стрелкаси билан таъминланган бундай ихчам соатлар жез, бронза, фил суяги ва ёғочдан ишланиб, ўймакор гуллар билан безатилган ва чарм ғилофда олиб юрилган.

С. ШПУНГИН, ТАСС мухбири.

РИГА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.20 — Кафедра. Бадиий фильм. 1-серия. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Болалар учун фильм. 17.00 — Шахмат мактаби. 17.30 — П. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. 18.15 — Львовлик усталар маҳорати. 18.45 — Футбол шарҳи. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — П. Чайковский номли VII Халқаро конкурс кундалиги. 20.20 — Кафедра. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Ярим финал.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 9.45 — Уя. Бадиий фильм. 11.00 — Горничилар, қардасиз! 11.45 — Испан тили. 12.15 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 12.15 — Концерт. 12.55 — Торжилик бичиқчи. Бадиий фильм. 14.00 — Оналар мактаби. 14.30 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — Ёшлар адреслари. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Я. Купала туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган кеча. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Дўстларимиз чеҳраси. 21.30 — Время. 22.05 — Биринчи рейс. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Баҳор қизи. Спектакль. 11.50 — Химия. 12.20 — Музикали телефильм. 12.50 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.20 — Дўстим Тиманчи. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 19.00 — Ижод саҳифалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Фильм-манзара. 19.55 — Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлигининг асоси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Комплекс механизация — пахтачиликда бош йўналиш. 23.20 — Озод Ватанимиз, ортсин шон-шуҳратинг.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Биология. 18.40 — Она тили. 19.10 — Фильм-концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Унинг қайлиғиман. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — М. Бурҳонов, Т. Содиқов ва Д. Зокиров романслари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Малши. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Дутор тароналари 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. 21.20 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Севги қўшиқлари.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ҚАДРДОНЛАР

Унинг эшигини ҳар куни бир пайтда тақиллатишади. Бир дам ўтмай ҳол-аҳвол сўрашишаётган овозлардан [illegible] Лида [illegible] Дина Семёновна Маргулис [illegible]

Ҳар куни шундай. [illegible] Бу Лидами, Раисами, Рихсихонми, Валями, — бари бир. [illegible]

Бугун ҳам [illegible]

— Дина Семёновна, азизим. Мен келдим. Кўзингизни очинг. [illegible] Лидаман, — дерди у [illegible]

Маргулис эса ҳеч нарсани билмасди.

— Узоқ ухлаб қолибманми, [illegible] лабларини кўрсатади...

Саксон икки ёшли бемор учун энг яхши даво ором, қолаверса, яқин кишилар билан ширин суҳбат... Мутахассис врачларнинг бу фикри Дина Семёновнанинг сингил, қиз бўлмишларини яна маслаҳатга чорлади.

Суҳбат устига кириб келган бош врач А. Юсупов уларнинг қароридан мамнун бўлди.

Ўша куни Дина Семёновна ётган хонага яна бир каравот қўйилди. Раиса опа беморнинг бошида гирдикапалак: дам дори беради, укол қилади, дам кийимини алмаштиради, елпийди, овқат беради... Эрталаб эса шифохонанинг иккинчи қаватидан биринчи қаватидаги физиотерапия кабинетига тушади-да, беморларни даволай бошлайди...

Бундан ўн тўрт йил илгари ҳам... Шифохона бош врачининг ўринбосари Маргулис бир беморни ТошМИга консультацияга олиб бориб қайтаётганида яхмалакка тийғаниб, оғир шикастланди ва бир оёғи майиб бўлиб, қўлтиқ таёққа таяниб қолди. Ўшанда ҳам шу дўст-биродарлари жонига оро киришганди. Ўшандан буён улардан бири бозорини қилса, бири кирини ювади. Сайр қилганида ҳам ёлғиз чиқаришмайди... Касалхонадан чиқадиган куни қизиқ бир воқеа бўлган эди. Дўст-биродарларидан баъзилари уни касалхонадан олиб чиқишга борган бўлса, баъзилари Дина Семёновнанинг шаҳардаги квартирасини ювиб-тараб, дастурхон тузатиб кутиб ўтиришарди. У эса уйи қолиб, машинани тўғри ўзи ишлайдиган шифохонага қараб ҳайдашни илтимос қилди. Бу маскан унга на фақат меҳнат даргоҳи, балки ҳақиқий ҳаёт ошёни эди.

Акс ҳолда, шифохона ташкил этилаётган 1951 йилнинг энг оғир дамларида:

— Чўлу-биёбонда жонин[illegible]

[illegible] Геологлар нефть излаб юриб [illegible] сув кўзини [illegible] минерал суви [illegible] Қозоғистон [illegible]сида эди. [illegible] У ердаги [illegible] шифохонага сув етса, бу ердагисига етмасди. Шифохонани ёпиш ҳақидаги масала асосан ана шу сабабли кўтарилган эди. Чиқмаган жондан умид, дегандек. Маргулис ҳеч кимга лом-мим демади-ю, қувур ётқизилган уч километрлик йўл бўйлаб Қозоғистон шифохонасига йўл олди...

— Сув бўлади... Фақат кечаси соат 3—5 орасида... Бу вақтинчалик. Шифохонанинг келажаги эса порлоқ, — деди у қайтиб келгач йўлига кўз тутиб турган ҳамкасбларига.

Маргулис башорат қилганидек, 1960 йилларнинг бошларида республика Соғлиқни сақлаш министрлиги катта маблағ ажратиб, бу ерда иккита янги скважина қурди. Ҳозир шулардан бири шифохонани мунтазам минерал сув билан таъминлайди. Иккинчиси эса резервда. Бу ажойиб қурилиш Тошкент минерал сувларининг иккинчи туғилиши эди.

Клиника тарихи ҳақида гап бораркан, Д. С. Маргулис номи алоҳида тилга олинади. Бош врач ўринбосари вазифасида ишлаш билан бирга клиникага келадиган турли тери касалликларини даволарди. Вазифасига кирмаган, лекин жон-дили билан бажаришга тайёр бўлган юмушлар бундан ҳам кўп эди. У туну кун шунда ишлар, шунда яшарди. Иш вақти тугаб, клиника хизматчилари уй-уйига кетгандагина ёлғизлик қилиб қолганини сезарди. Ёнимда бирор ёрдамчим бўлганидами, эрталабгача бир дунё ишни бажарса бўларди, деб қўярди. Дина Семёновнанинг ташаббуси билан клиника ташкил этилаётган ана шу долзарб дамларда врачлар, ҳамширалар ишдан сўнг навбатма-навбат қолиб; клиника фаолиятига доир ранг-баранг ишлар билан шуғуллана бошладилар.

Рўйхат бўйича бугун физиотерапевт Хайри Межетова қўшимча навбатчи эканини кўриб, Дина Семёновна хурсанд бўлиб кетди. Хайри опа қололмайман, дея олмади-ю, бироқ ўйланиб қолди ва хўрлиги келиб йиғлаб юборди. Яқинда турмуш ўртоғи вафот этган, у ҳаётлигида ўғлидан кўнгли тўқ эди. Уни эри боғчадан оларди. Керак бўлса клиникада икки-уч кунлаб ҳам қолиб кетарди. У Дина Семёновнанинг ўнг қўли эди. Икковлашиб кабинетларни жиҳозлашар, стендлар ташкил этишарди. Бир кун кўчат экишса, эртасига гулларни суғоришарди, ҳатто деворларни оқлашарди... Энди эса... Маргулис бу томонини ўйламабди. Дугонасининг кайфиятини сезди-ю дарҳол хатосини тўғрилади. Шаҳарга кетаётган бош врачга:

— Михаил Павлович, Хайринисани ҳам бирга ола кетинг, — деди шошиб.

Бош врачнинг машинасига ўтириб, хайр-хўшлашиб кетган Межетова хиёл ўтмай, қайтиб келди.

— Сизларни ташлаб кетолмадим, — деди у нега қайтдингиз дегандай ҳайрон бўлиб қараб турган бош врач ўринбосарига.

— Ўғлингиз-чи?

— Михаил Павлович боғчадан олиб, уни уйимга олиб кетаман, хотиним болангизга сиздан ҳам яхши қарайди, дедилар.

Хайри опанинг ўғли бир кун эмас, ўн кун эмас, 5 ойдан ортиқ вақт бош врач Исахонов оиласининг эркаси бўлиб яшади.

Бунда иш кўп, ишга фидойи одамлар эса ундан ҳам кўп эди. Улар занжир халқаларидай бир-бирларига маҳкам туташган, ишга садоқат ва чидамлиликда ҳам ана шу халқалардек бир-бирларига жуда ўхшар эдилар. Физиотерапевт Х. Межетова ҳозир 72 ёшда. Пенсияда бўлишига қарамай, ҳамон клиникада ишламоқда. Бундаги меҳнат стажига 29 йил тўлди. Раиса Трегулова эса 27 йилдан буён ҳамширалик қилади. Врач Фозил Очиловнинг меҳнат фаолия[illegible]

[illegible] Лида Тигай, Валя Герасимова, Рихсихон Шерматова[illegible]

Мевасига қараб, дарахтига баҳо берадилар. [illegible] Д. С. Маргулис [illegible]

— Синглим, сизга [illegible]

[illegible] таклиф этади. Жўжабирдек жон экан... Уйидан пул кутаётганмиш... Кўрибсизки, эртасигаёқ, Дина опаси унга поездга билет-у, болаларига қанд-қурсдан тортиб, тешиккулча ҳам солинган совға-салом тортиқ этади.

— Йўқ, ололмайман. — хижолатга тушади бемор.

— Бир-бировимизда қолармиди, синглим. Мен ҳам уйингизга меҳмон бўлиб борганимда шунақа қилиб кузатарсиз.

Унинг меҳмон бўлиб келишини ва унингдек мурувват билан кузатишни ҳалиҳануз кутаётган қора кўзлар қанчадан-қанча. У шифохонага ўз уйидек қарар, кам-кўстларини тўлдириб, рўзғорини бутлаб боришга пулини ҳам, вақтини ҳам аямасди.

Тошкент минерал суви республика физиотерапия касалхонасида 25 хастага мўлжалланган ўн хонали бино қад кўтарган. Унинг пештоқига: «Бу бино врач Дина Семёновна Маргулис маблағига 1972 йилда қурилган» деган сўзлар битилган. Бу саховат масканига шифокорнинг 10 минг сўм шахсий жамғармаси сарфланди. Ўтган ўн йил мобайнида бу ерда икки мингдан ортиқ бемор дарддан фориғ бўлди. Клиника ташкил этилгандан буён ўтган 32 йилда унда даволанган 60 мингдан ортиқ киши қалбида ҳам унинг меҳрибон, сеҳрли қўлларининг излари бор.

Истеъдоди бўлса Дина Семёновна бунда иссиқ сув рамзи туширилган ҳайкал йўнарди. Менга эмас, сендек фидойи, оқила аёлга ҳайкал қўярдим, дерди агар тили бўлса обиҳаётнинг. Маргулиснинг сахийлигию, саховати ҳақидаги ҳаётий ҳикоялар дардчил қалбларга ҳамма вақт малҳам бўлган. Бундан кейин ҳам малҳам бўлаверади. Бу ҳикоялардан ажойиб шифокорнинг одамларга бўлган беқиёс меҳр-муҳаббати офтоб нурларидай таралиб тураверади.

...Уни зиёрат қилгани келаётган одамларнинг кети узилмайди. У мана шу хадхисобсиз кишилар тақдирига тақдири, ҳаёти уланиб, туташиб кетгани билан бахтиёр. Унинг болалари йўқ. Лекин фарзандлилардан серфарзанд. Негаки, у даволаган [illegible]

[illegible] Маргулиснинг [illegible] мансуб кишилари [illegible]дийларга қирон к[illegible] эди. Эвакуация к[illegible]нинг ҳужжатлари [illegible]май, опа-сингилла[illegible]дошлари тушган [illegible] қолиб кетди. Хиёл[illegible] нигорон бўлиб қа[illegible] ўша кема душман[illegible] денгизга ғарқ бў[illegible] Семёновна эса Ўз[illegible] келиб қолди. Да[illegible]ганчда, шаҳар тери касалликлари шифохонасида бош врач ўринбосари бўлиб ишлади.

...Дугонасининг бетоблигини эшитиб, Хоразмдан учиб келган кадрдони Машарипова Тошкентда икки ойча қолиб кетди. Беморни оқ ювиб, оқ таради. Урганч шаҳар касалхонасининг бўлим мудири Саидмурод Мадаминовни вояга етказишда, ўқитишда Маргулиснинг хизмати катта. Ўғил бўлмиши ҳам ҳаргиз онасининг бошида... Яхшилик ерда қолмайди деб шунга айтадилар-да. Кишиларнинг меҳр-оқибати Дина Семёновнанинг кучига куч қўшиб, унга соғлиқ бахш этмоқда. Трегулова, Машарипова ётган каравотда энди дугонаси Хайри Межетова унга ҳамхона. Хайри опа кундузи беморларни қабул қилади, ишдан кейин эса Дина онасининг олдида. Икки дугона бирга бўлса, сира гапи тугамайди. Эслайдиган, фахрланса арзийдиган ёрқин ҳаёт йўллари бор. Унинг олдидан Хайри опа кетмасдан Лида, у ҳол-аҳвол сўрашиб улгурмасдан хонага Рихсихон кириб келади. Бири товуқ шўрва пиширади, бошқаси беморни ювинтиришга ҳозирлик кўра бошлайди. Бозорини қилган, йироқдаги дўсту биродарларига хат жўнатгани қай бири... Ҳамкасби, ука бўлмиши Фозил Очилов эса буларнинг ҳаммасига раҳнамо. Ажойиб одамлар. Туғишгандан тутинган афзал, деб шунга айтадилар-да. Дина Семёновна уларга меҳр қўйиб, янглишмаган экан. Учқундек меҳри энди аланга бўлиб қайтяпти. Ана шу аланга шуъласида жон риштасига айланиб кетган кадрдонларининг ёрқин ва бахтли эртасини кўргандек бўлади. Эртанги порлоқ ва нурафшон кунлар эса уни фақат яшашга чорлайди.

Дилбар МАҲМУДОВА.

СПОРТ

ХАШАР УСУЛИДА

Наманган областининг Ҳаққулобод посёлкасида спорт комплекси очилди. Бу комплекс хашар йўли билан барпо [illegible]

[illegible] 10 минг томошабин [illegible]

[illegible]

ВЕЛОПОЙГА:

ФАХРЛИ ЎРИН

Эстония пойтахтида «Таллин катта соврини» учун ўтказилган халқаро мусобақада 150 [illegible] Трек майдонида 1 километрга [illegible] Панфилов фахрли ўрин олди. У маррагача 1 минут 07,996 секунд сарфлаб иккинчи бўлди. Мусобақада тулалик С. Копилов маррага биринчи бўлиб етиб келди.

ТЕННИС:

ЧЕМПИОННИНГ ҲИССАСИ

Каунас шаҳрида Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари программаси бўйича ўтказилган стол тенниси баҳсларига якун ясалди. Мусобақада ўсмирларимиз ўз имкониятларидан яхши фойдалана олмадилар. Улар ўн учинчи ўрин билан кифояланишди. Қизларимиз ҳам дуруст ўйин кўрсатмадилар. Фақат тошкентлик Европа чемпиони Ф. Булатова командамиз мавқеини мустаҳкамлашга ҳаракат қилди. У учрашувларни мағлубиятсиз ўтказиб, теннисчиларимизнинг тўққизинчи ўринни олишларига муносиб ҳисса қўшди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

* КАМОН ОТИШ. Москвада СССР кубоги учун мусобақалар бошланди. 60 метрдан 72 марта нишонга олишда 666 очко тўплаган жаҳон ва Европа мутлақ чемпиони Н. Бутузова мамлакат рекордини ўрнатди.

* ЧАВАНДОЗЛИК. Ватанимиз пойтахтида мамлакат шахсий-команда чемпионати старт олди. «Кичик соврин» учун ўтказилган от йўртириш баҳсида Москва Олимпиадасининг чемпиони Ю. Ковшов ўзининг «Букет» лақабли арғумоғида тўртинчи ўринни олди. Моҳир чавандоз ҳозир Украинанинг «Колос» ҳамда Ўзбекистоннинг «Спартак» спорт жамиятлари ҳисобига очко бермоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ХОВОС ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИ кундузги бўлимга 1982-83 ўқув йили учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

темир йўлларидан фойдаланиш, тепловоз хўжалиги, йўл хўжалиги қурилиши ва ундан фойдаланиш.

Ўқиш муддати — 8 синф базасида 3 йилу 10 ой, 10 синф базасида 2 йилу 8 ой.

Қабул қилиш тўғрисида техникум директори номига ёзилган ариза маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли) билан қўшиб топширилади.

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.
Кириш имтиҳонлари 1—20 августгача.

Техникум ўқувчилари йилига бир марта поездда мамлакатимизнинг ҳар қандай бурчагига бепул бориш ҳуқуқига эга бўладилар, уларга бепул кийим формаси берилади, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Стипендия — ойига 30 сўм.

Кирувчилар 8 синф базасида математика (оғзаки), рус тили (диктант); 10 синф базасида математика (оғзаки), рус тили (иншо)дан кириш имтиҳони топширадилар.

Миллий ўрта мактаб программаси бўйича рус тили ўрганганлар диктант ёки баён ёзадилар. Йўл хўжалиги қуриш ва ундан фойдаланиш бўлимига кирувчилар, С категориясидаги автомобилларни бошқариш ҳуқуқини берувчи ҳужжат ҳам оладилар.

Ҳужжатлар қуйидаги адресда қабул қилинади: Сирдарё область, Ховос станцияси, Ҳамза массиви, 1-уй.

Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлигининг ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тикувчи, пойабзалчи, радио-телемеханик, рўзғор буюмлари устаси.

Ўқишга 15 дан 25 ёшгача 8—11 синф ҳажмида маълумотлилар, шунингдек, ногирон болалар, кўп болали оила фарзандлари, ёлғиз оналар фарзанди, Улуғ Ватан уруши инвалидларининг болалари қабул қилинади.

Ўқувчилар айни пайтда ишчи ёшлар мактаби программаси бўйича ўзбек ва рус тилларида курс ҳам ўтадилар.

Билим юрти қошида ётоқхона ва ошхона бор.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: маълумоти тўғрисида аттестат ёки шаҳодатнома (асли), район таъминот бўлимидан олаётган нафақаси миқдори кўрсатилган йўлланма, ўқиш ёки иш жойидан характеристика, директор номига ариза, медицина справкаси (286-форма), шу ихтисос бўйича ўқиши учун ВТЭК тавсиянomаси (ногиронлар учун), 3х4 см. ҳажмидаги 4 та фотосурат. Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Адрес: 700113, Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 47-уй (2, 13, 70-автобуслар, 4, 9-трамвайларнинг «Волгоград кўчаси» бекати).

«СОЮЗЛИФТМОНТАЖ» тресги Олмаота монтаж бошқармасининг ЎРТА ОСИЁ МОНТАЖ УЧАСТКАСИ

18 ёшга тўлган ўсмирлар, Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган жангчиларни лифт слесарь-монтажчилиги касбини ўқитиш учун

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 2,5 ой, сўнгра Тошкент шаҳрида практика ўтказилади.

Машғулотлар группалар комплектланишига қараб бошланади.

Ўқиш давомида ойига 76 сўмдан стипендия тўланади.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, 97-алоқа бўлими, Чилонзор массиви, 6-квартал, Телефонлар: 78-17-56, 78-30-79.

Гидрометеорология Давлат комитетининг В. А. БУГАЕВ НОМЛИ ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САНИИ) гляциология бўлимининг кичик илмий ходими вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 7 августгача.

Ҳужжатлар директорнинг номига қуйидаги адресга жўнатилсин: Тошкент шаҳри, 52-алоқа бўлими, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефонлар: 33-61-13, 35-80-59.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг республика телевидениеси коллективи адабий-драматик кўрсатувлар бош редакциясининг бош редактор ўринбосари С. Пўлатовга онаси

Хадича ҒОЗИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02074. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 157. 10